

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:

főnöke, 328-ik szám alatt,

az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben hához küldve:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasabos pecét sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitván minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás

az

„EPERJESI LAPOK“

czimű

társadalmi s gazdasági hetilap II. negyedére.

Előfizetési feltételek.

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bankegylet könyvnyomdájába intézendők.

Vidéki előfizetések legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők.

Házi-ipartársulatról.

A kézi, illetőleg házi-iparnak terjesztése s a népiskolákba való behozatalának szüksége mellett, annyi buzdító hírlapi cikket, annyi ragyogó, meggyőző szónoklatot hallottunk, mikép méltán azt képzelhetette az ember, hogy no most mindjárt lángra kap a tetterő, s mint az Ur szavára „legyen világosság“, felvirágozik a házi-ipar.

Fájdalom, nem úgy van. Édesen szendereg az még az óhaj karjai között, mint kised a ringó bölcsőben.

De hiszen nem is lehet az másképp, mert minden dologhoz három főkellék szükséges: a — pénz, ismét a pénz és megint pénz. Ez pedig hiányzik mind a népnél, mind a népiskoláknál. Már most, ha valaki meg akar is tanulni valamely iparágat, honnan fizesse az ipar-tanítót? miből vegyen az ipar-üzlethez szükséges szerszámokat? De ha még ezen nagy kérdésen átesnek is, hátra van egy óriási bökkenő a — piac, ahol kézművét megfelelő árért eladhatja.

A mi népünk az üzleti dolgokban teljesen járatlan és legtöbbnyire az ügyes „Geschäft“ emberének hálójába esik, még pedig oly szorososan, hogy a helyett, hogy magán segíthetne, szorgalmának, igyekezetének áldozatává lesz.

Tudok eseteket, nevezetesen a nádszékék fonásánál és csipke készítésénél, a hol a munkás a megrendelt munkára még ráfizetett.

Mig tehát ez így megy, addig a buzdító hírlapcikkek csak írott malaszt, a ragyogó szónoklatok pedig a — pusztában kiáltó szó marad.

Hanem a kik az ország sorsát és jövőjét szívükön viselik s a kiknek úgy anyagi, mint társadalmi állásuknál fogva a kezdeményezés és végrehajtás hatalmukban van, kezdjék meg a dolgot praktikus oldalán.

Annyiféle társulat alakul a mai világban, melynek az ember semmi célját nem képes fölismerni, sem számát nem tudja. Halász, vadász, madarász, lófutó, uszó, csuszó (korsolya) és igen sok „sikamló-társulat“, anélkül, hogy egyik haszon volna belőle, mint a mulatság, s alkalom az elsiklásra.

Miért nem alakulhatna hát olyan társulat is, mely szenvedő hazánk jobb jövőjének egyik erős alapkövét tenné le.

Ezen társulat az ipar, iparpártoló, vagy iparterjesztő, vagy hát akármi néven alakul-

hatna, de nem egy országos társulattá, hanem csakis szűkebb körű, például egy megyére, még inkább kerületekre terjeszkedő társulattá. Annyival inkább, mert csak úgy lehet sikeresen működni, ha csak annyi tért foglalunk el, a mennyit munkásságunk és folytonos figyelmünk körébe minden nehézség nélkül bevonhatunk.

Az ilyen társulat (társulatok) megbíráthatná, hogy melyik vidéken, minő iparágat lehet meghonosítani. Ellátna azt a vidéket ipartanítóval, s az iparúzéshez szükséges eszközökkel. A kész iparcikkek elárúsítását pedig közvetlenül.

Az ekként alakulandó nagyon is humánus és hazafias társulatok, még pénzüket sem kockáztatnák, mert a kerületükben is általuk készített iparcikk az ő megbízottjaik által vétetnék be, s az eladott iparcikkek árából a befektetett tőke mérsékelt kamataival együtt lassanként levonható volna. Esetleg mig az ipar önállóvá fejlődhetnék, az iparúzők csak is cikkenként meghatározható munkabért kapnának.

Ezen uton vélem én a házi-ipart hazánkban meghonosíthatni.

A házi- és kézi-ipar felvirágozása pedig jobb jövőnk egyik alapfeltétele lévén, hazafias kötelességet teljesít az, a ki az ipar meghonosítására nézve biztosabb alapnézeteit nyilvánosságra hozandja, mert eddig a hírlapokban csak is a házi-iparnak szükséges behozataláról, de nem egyszersmind a meghonosítás módzatairól is volt szó.

Ráthonyi Balázs.

Az eperjesi színház ünnepélyes megnyitása.

Nagy napok! Örökre emlékezetes idő, melyben valóvá lesz, a mit az ihletett költő mond, —

„Mi voltunk szlávok, voltunk németek.
De — érted? — ma nap magyarok vagyunk,
S habár ruhánk te nekéd idegen,
E mez alatt magyar szív él s dobog;“

midőn mint tényt említheti fel:

„Eperjes hőszívű polgárai!
Ti építetek ezt a templomot,
A mely tinéktek díszetekre vál
S a hon színészetének ad hazát,“

— midőn szóval a város különböző ajku, de ugyanazon hazaszeretet által lelkesített lakói, polgárai akaratából a magyar muzsának új fényes hajlék építetett — és az a város, a megye, — nem, — az egész haza nagy örömeire megnyitott, hogy legyen egyik vára a nemzetes szellemű műveltségnek, egyik apostola a magyar nyelvnek, — hogy lelkesítsen, buzdítson, — hazaszeretetre tanítson!

Nagy napok! Örökre emlékezetes idő, melyben feltárul ezen új díszes szentély kapuja s a lelkesültégek által teremtetett, a kitarítás által megszentelt hazafias, nemes akarat fényes bizonyosságul teljes díszben feltűn előttünk a bájós, sőt maga nemében ritka szép színház belseje — egy örökre mozgó élet színtere, mely „elénkbe tárja, a mult idők sötét vagy napsugáros színterét, hogy a költő lantján zengjen a mult keserve s az eltűnt szebb idők örömdala!“

Nagy napok! Örökre emlékezetes idő, midőn az, ki a hazának e téren legbecsesebb, az kit Thalia csókja első rendű, jelenleg legnagyobb élő magyar színésznévé avatott fel, lelkesüléskből megjelent itt, hogy hol egykor művészetének „zsengéjét“ bemutatta, feltüntesse annak tökélyét; megjelent itt, — hogy a hazafias nemes feladat, a szent

cél megoldásában fáradhatlan, minden áldozatra kész, páratlan buzgó művelt műkedvelők társaságában „felavassa e díszes templomot!“

Nagy napok! Örökre emlékezetes idő!

Márczius 26., 27., 28-ik napja kitörülhetlen ragyogó arany betűkkel van és marad bevésvé Eperjes város történetének vastag, eseménydús életet festő könyvébe!

Még alig ütötte a hetet s már mind ott valánk, a gyönyörködés önkéntelentl ellebbenő hangjával ajkainkon, midőn csodálkozó szeneinket a színházon körülhordoztuk. A kassai katonai zenekar szabatos játéka, kedves darabjai mind-mind elenyészett előttünk. — csak egy sóhajlás, csak egy óhajlás fogta el keblünket, — csak a függöny felszállana!

És ime! — De áh! — A gondolat megállapodik! A szem lebölvölve áll a jelenet előtt! — A történelem istenasszonyának trónterme tárul elénk. Fényes fejedelmi terem, baloldalán lépcsős emelvényen elhelyezett trónon ül Történelem (Semsey Kósch Cornelia urhölgy) koronás fővel, mellette jobbról a Mult (Mósz Irén urhölgy) fekete ruhában hosszú gyászfátyolával, lábaiál ül a Törvény (Krajzell Kálmán ur) a könyvvel, a Jog (Haupt Géza ur) a pallossal és az Igazság (Friedmann Gizella urhölgy) a mérleggel. A trón lépcsőin jobb- és balfelől a Századok (XII. Század Teóross József ur, XVI. Század Szepeházy Imre ur stb.) ősz szakállakkal, koszorús fejekkel. A színpad elején balról a Balsors (Hruska-Kollár Irma urhölgy) kezében tőr. A Történelem baloldalán, rózsakoszorújával a Szerencse (Berzeviczy-Kuzmik Zsófia urhölgy). A közönséggel szemközt egy felhúzható függöny fedi a színpad hátterét, e függöny előtt balra a Történelemtől foglalnak helyet a szárnyas Hír (Schütze József ur) harmonával s a babékoszorus Dicsőség (Kuzmik Eugenia urhölgy). — Riad a harsona . . s belé; a költő, (Dr. Berzeviczy Albert ur) — s elhangzik az első szó ajkairól. — „Történelem . . s e pillanatban a történelem lőn e hely. — Kezdődik a Prológ. A költő alakja átszellemül. Majd megjelen Eperjes városa is (Krajzell Aranka urhölgy) paizzsával, aranysisakkal, előtte két apród a város czimerével, két herold harsonákkal, kik már a költő bejövételét is jelezték volt. (Nádaskay István ur és társa.)

Az előadás megkezdődik és a közönség örömkönyvvel szemében gyönyörködik a bájós jelenségekben. — De ime az Igazság int, és intésére előtűnik az első kép! — II. Gejza király (ifj. Csátary Ágoston ur) s a bevándorlók (Semsey Nathalia és Berthoty Vilma urhölgyek, Jóob Imre és Horváth Ödön urak stb.) festői szép alakjai. A közönség el van ragadtatva. Alig pár perc s pár szó s az Igazság újra int — s megjelen a második néma képben Róbert Károly király (Roskoványi Miklós ur) s a város hódoló polgárai. — Alig hogy e képlet varázsából felocsul a közönség s alig, hogy a költő lelkesítő szavain melegszik, megjelen a 3-ik képlet Thökölly (Kys Géza ur), és a mint harcra hívja hadát, daliás vitézei lelkesülten rohannak előre (Szinyey Kálmán, Tahy József, stb.). A vezér alakja, katonái lelkesültsége lázba hozza a közönséget s az eljenez, tapsol; . . . de im a költő elragadtatással szól, átszellemül, — a zene teljes erővel kitorve, a Rákóczy-indulót hangoztatja s megjelen maga a dicső fejedelem, a magyar történelem ezen fenséges tragikus alakja II. Rákóczy Ferencz (Irinyi Csaba ur) magasas állásban, a mint kezében nemzeti zászlóval csatára vezeti hadát, (vezérei: Bercsényi: Szinyey József, Forgách Simon: Zombory Kálmán, stb. urak). — A lelkesítés a legmagasabb fokra hág. A közönség szünet nélkül tapsol, zajosan eljenez, le nem tudja venni szemét a képről, oly nagyszerű az, oly megható, — oly fenséges.

A függöny legördül, a képlet eltűn. A közönség újra látni és folyton látni akarja. Nem tud megnyugodni benne, hogy ez elmúlt, — elmúlt örökre!

A költő arczára a bánat borít hozott, hangja reszket, midőn a Történelemhez e szavakat intézi;

Mai számunkhoz egy fél ív van mellékelve.

„Ó most borúl el fényes istenasszony! — Elborúl a Történelem fejedelmi udvarának arca, néma bú ül a közönség homlokára, mert feltűn (5-ik kép) a vörpád Eperjes főterén s Caraffa (Filla Libor) gyűlölt alakja s a szegény áldozatok, kik a marialis bakó sújtására, munkájára várnak (Mösz Gyula, Pauks Ervin stb.). — „Im — volt — nincs”. — „Es ne legyen többé”. — „Új nap fényre reánk annyi veszélyek után”. Megjelen az újkor képe, — napjaink fő beszéd tárgya az új színház s képe láttára a Történelem fejedelmi udvara elé idézett eperjesi polgárok a magyar polgár festői alakja (Schönfeld Hugó ur), a tót polgár, jellemző szláv népviseletben (Pap József ur) és a német polgár (Turczér Árpád ur) szent fogadást tesznek s hő szívet öhajítják és ígérnek:

„Viszálj ne érje ezt a szent kötést,
Ha egy hazánk van — legyen egy szívünk!”

A költő meghozza a „Prolog” írója üdvözlését, a ki üdvözlését e dalban küldi át:

„Élj és virulj, vészlatta városom
A Tarca mentén s ősi czimereid
Fényét e ház növelje új babérrel!”

Megszólal a Hymnus. Történelem megáldja a várost. A költő a polgárok összetett kezeire teszi kezét! — Áldás!

A „Prolog” előadása rendkívül fényesen sikerült s valóban nem találunk szavakat őszinte, forró köszönetünk ecsetelésére, melyet érzünk s melylyel tartozunk a Történelem nagy szerepét oly kitűnően színező és jellemző Semsey-Kösch Cornélia urhölgynek, az Eperjes városát fényesen képviselő Krajzell Aranka urhölgynek, a ki nehéz szerepét teljes sikerrel adta, a nagy szerepben oly otthoniasan mozgó és daliás alakjával, fényes ékesszólásával valóban szép színpadi alakot mutatott dr. Berzeviczy Albert urnak, a Múltat, Szerencsét jelképező Mösz Irén és Berzeviczy-Kuzmik Zsófia urhölgyeknek, de a többieknek is mindnek nemes áldozatkészségükért, önfeláldozó buzgóságukért s azon valóban feledhetlen élvezetért, melyet a közönségnek, s ama hervadhatlan dicsőkoszorúért, melyet ezen kitűnően sikerült előadással Eperjes városának szereztek. — És itt méltó, hogy elismerésünket, forró köszönetünket és hálaikat még különösen is nyilvánítsuk a müncheni újabb festész-iskola tehetséges tagjának Szinyey Pál urnak, a ki a képleteket rendezte, a fardhatatlan jeles főrendezőnek dr. Berzeviczy Albert urnak, kinek a fényes siker elérésében oroszlanrészek voltak és hű társának Szabó Ede urnak. Mindazoknak, kik csak némi részben is e nagy napok hősei valának.

A „Prolog” után szíre került: „Két év múltán” című 1 felvonásos eredeti vígjáték (Irta Almássi Tihamér) két szerepe Roxane (Sz.-Prielle Cornélia urhölgy) és Ervin (Berzeviczy Albert ur kezében) valóban a legjobb kezekben volt. A főbbet hazánk legnagyobb élő színésznőjének avattott, művészi előadása, a másodikikat Berzeviczy Albert ur helyes felfogáson alapuló alakítása, a legkitűnőbb műkedvelőnek is dicséretére való hű színezése tette valóban feledhetlenné. — Berzeviczy Albert ur ért a szerep lélektani feldolgozásához s alkalmas organumával képes minden érzelmet híven visszatükröztetni.

A befejezésül előadott: „Egy szellemdús hölgy” című 1 felvonásos eredeti vígjáték (Irta Bernicz Árpád) czímzerepében ismét Sz.-Prielle Cornéliának megállapodott, remek művészetét csodálhattuk. — És mi ezen igazán elbájos színpadi jelenség játékaról emlékezve, igazat adunk egyik legújabb bírálójának, a ki (1881.) azt mondja: „Elvek szerint osztályozni, általánosítgatni az ő alakjait fölötté nehéz, pedig csupa szellem egy-egy alkotása. De a szellem annyira áthatotta az egyes mozzanatokot, hogy ezeket mind le kellene írni, ha róla írni akarunk. Ez pedig nem könnyű munka. . . . Leirni, játékát papírra lopni sem könnyű. Tessék szerepeit egészen leírni! Ez persze szintén lehetetlen. Olyan az ő művésze, mint a drága kelme, melynek színe nem ríktó s nem érdekli a köznapi ízlés szemét, de a melynek combinált színezetét, finom szövését a műértő annál nagyobb gyönyörűséggel bámulja”. — Szóval őt — játékában leírni nem, — csak csodálni lehet!

De a Bella szerepe is jó kézben volt, Faggyas Piroska urhölgy kezében. — Az egyszerű, jó lelkű, házias, őszinte és csakis a szeretet-boldogsága után vágyó magyar nőt Faggyas Piroska urhölgy tökéletes híven, találó színezéssel állította elénk, szép kiejtésében az egyszerű magyar szó különös nyomatékot nyert. — Jó Imre ur a mozgékony Jenő alakításában főleg a humoros oldalt emelte ki; könnyedén mozgott, belélelte magát szerepébe s Jenő jellemét, helyes lélektani alapon tüntette fel!

Mennyi élvezet! mennyi öröm! És mind e gyönyört, mind e varázst a közönség két estén át élvezhette, — kedves egymásutánban. S a második est sikere — mit sem engedett az első estnek, bár az a legteljesebb mértékben kielégítette a közönség várákózsát és fokozott igényeit. Legfeljebb annyiban különbözött az első est a másodikiktól, hogy a „Prolog”-ban a Történelem mozdulataiban még több kecs, a Költő lelkesülésében még több hű, a Történelem fejedelmi ud-

varának egyes alakjaiban még több élet volt szemlélhető. A két vígjáték előadása — teljesen megfelelő, szabatos volt, mint első este.

Harmadik este, azaz márczius 28-án Moser G. 4 felvonásos vígjátéka: „Az ibolyafaló” került színre, — a czímzerepében (Berndt Victor) Kyss Géza urral. Kyss G. ur teljesen átértette, átdolgozta szerepét s mint kész művet hozta azt elő. Játéka biztos, mozdulatai jellemzők, — egyes cselekvényei hatásosak valának. Főleg jól sikerült azon jelenete, melyben főalak (Wildenheim Zsófia özevgy) Sz.-Prielle Cornélia urhölgy volt. Elég e nevet említenünk, hogy e szerep művészi előadása iránt senkinek se legyen kételye. Meglepo bravourral adta szerepét (Waleszka) Kuzmik Margit urhölgy, oly otthonias volt a színpadon, — oly biztosan mozgott, oly találon színezett, — hogy játékát teljes nyugodtsággal lehet valóban sikerültnek mondanunk. — Nem csekélyebb elismerést érdemel (Berndté) Kuzmik Eugenia urhölgy játéka is, hiszen oly természetességgel, oly egyszerű keresetlen ízléssel személyesítette a jó nént, hogy szinte örömmünk telt bele. — A rövidlátó Feldt Reinhardt, Horváth Ödön urban a finomabb részletek ecsetelésére is képes képviselőt nyert. Játékában éppen a hűség, a szerep természetének helyes felfogásán alapuló találó alakítás volt az, a mi hatott. — Rembach ezredes szerepében dr. Schmidt Gyula ur igen jól kiemelte a jellemzést, a sajátost. Külső megjelenésében tökéletes ezredes volt. Maszkirozása oly egyszerű és mégis oly ügyes volt, hogy — első pillanatra sokan nem ismertek a tábornok öregecske alakjában, a még hála Istennek friss fiatal urra. — A többi szerep is bár kevésbé fontos, kicsiny szerep volt, jó kezében volt: Hruska-Kollár Irma urhölgy (Relingné), Roskoványi Miklós ur (Golevsky), Haupt Géza ur (Schlegel), Teóross József ur, Hoitsy László ur, Kyss Berti, Szeredinszky Sándor és Fuhrmann István ur kezeiben. Berthóty Vilma urhölgy (Mina) pedig a komornának teljesen sikerült alakításával, Szepesházy Imre ur (Péter huszártiszti szolga) a közhuszár eredeti magyaros jelleme pompásan találó színezésével s végül Joób Imre ur az örömler humoros alakjának találó kidomborításával nem csekély mértékben járultak az est sikerének biztosításához. A közönség arczán a teljes megelégedés érzelmé tükröződött vissza.

Az előadás után előlépett dr. Glück Lipót ur és rövid velős elismerő szavak kíséretében egy ezüst koszorút nyújtott át az ünneplést, legnagyobb élő magyar színésznőnek Sz.-Prielle Cornéliának Eperjes városa közönségének — nevében, az összes jelenlevő nagy közönség szünni nem akaró „Éljen” kiáltásai között. — De a szeretet, az elismerés nyilvánítása, a művésznőt méltán megillető tapsvihár is elcsendesült, mert a művésznő szólan kivánt. Még rövidebben, mint megszólítója — de ugyancsak velősen felelt. Meghatott volt — és meghatott s örömet gyújtott a közönség szívében. — azon ígéretével, — hogy máskor is eljön. — Szünni nem akaró tetszés és örömyilvánulás volt szavaira a felelet.

A színlapon s a plakátokon ugyan az állott, hogy 11 órakor veszi kezdetét a harmadik előadás végetérel tervezett táncvígálm; — azonban a közönség, a mely legnagyobb részt már bálialis mezben jött a színházba is, tódult a táncsterembe, hogy a Thália által nyújtott ezen feledhetlen élvezeteket még a Terpsichore által nyújtott örömmel is fokozza. S a nagy tolongásban ugyan fött a szegény pénztárnok feje. A nagy terem gyorsan megtelt fényes öltözékű bálközönséggel s mire a 11 órát ütötte, akkor már járta lelkesen a táncz, — a jellemzetes magyar táncz — a csárdás. A szép párok tarka-festői csoportja ugy lekötötte egyik barátunk szemét, hogy sehogy sem tudta megszámolni, hogy voltaképpen hány pár tánczol s így mivel a közönséget az is érdekelni szokta, (teljes biztos számot akarván mondani) magunknak kellett a négyest lejtő párokat számba venni — és megtudni, hogy 60 pár tánczolt. Szépeink teljes számban képviselve voltak ott s valóban felkiálthattunk Goethe „Sänger”-jével:

„Welch' reicher Himmel! Stern bei Stern!
Wer kennt ihre Namen?”

Igazán loughum esset enarrare, ha mind megakarnók nevezni azon bájos hölgyeket, a kik méltán a szépek koszorújához számíttatnak.

A végtelenül kedélyes multság kivilágos kivraddigt tartott, s méltó befejezését képezte a nagy napok, nagy sorának.

Nagy napok! Nagy napok!

Emlékezet! te őrizd meg híven képöket!

H. J.

Az 1881-ik évi április hó 4-én tartandó rendes évnegyedi megye-bizottsági közgyűlés tárgysorozatának érdekesebb pontjai a következők:

Az alsó-tarcai járás üresedésben lévő orvosi állomásnak választás utján betöltése a beérkezett pályázati folyamodványok s a m. egészségügyi bizottság véleménye alapján.

A m. igazoló választmány f. é. február hó 23-án 8. sz. a kelt jelentése a szvidniki, tarnói és fricsi kertletekben megejtett bizottsági-tag választások felől.

A m. főjegyző mint alispáni helyettes folyó évi február 21-én 2366. sz. a kelt előterjesztése a loavató bizottságok megalakítása tárgyában.

A megyei közigazgatási bizottság folyó évi január 12-én 913. és 914. sz. a kelt előterjesztése az erdőügyi albizottság egy tagjának megválasztása ügyében.

Intézkedés a történelmi társulat elfogadásának előkészítése végett kiküldött választmány elnöklete dolgában.

A m. alispán rendszeres évi jelentése az 1880. évi közigazgatás állapotairól.

A nmltgu m. kir. belügyminiszterium folyó évi január 8. 847. sz. a kelt leirata a sároakai járás szolgabírói hivatalánál szaporítottatni kért személyzete ügyében.

A megyei közigazgatási bizottság folyó évi február hó 9-én 203. sz. a kelt előterjesztése a megyei árvaszék kezelő-személyzetének szaporítása tárgyában.

Az állandó választmány pénzügyi szakosztálya jegyzőkönyv mellett előterjeszti Sárosmegye házi pénztárának 1880. évi számadásait.

A megyei közigazgatási bizottság folyó évi márczius hó 9-én 306. sz. a kelt határozatával előterjeszti a megyei uthalózatra s az utak kezelésére vonatkozó tervezetét.

A nmltgu magyar kir. belügyminiszterium folyó évi február hó 28-án 45,939. sz. a kelt rendelete a kihágási törvény életbelépte folytán ujjlag megerősítettetni kért megyei és városi szabályrendeletek tárgyában s az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleménye ugyanezen ügyben.

A nmltgu magyar kir. belügyminiszterium folyó évi február hó 28-án 59,822 sz. a kelt leirata az okszerű lötenyésztes védelme érdekében alkotott megyei szabályrendelet tárgyában s az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleménye ugyanezen tárgyban.

A m. főjegyző mint alispáni helyettes f. hó 6-án 2941. sz. a kelt előterjesztése, melyben Soósujfalu község faeladási ügyében tett intézkedését jóváhagyatni kéri.

A nmltgu magyar kir. belügyminiszterium folyó évi február hó 15-én 6919. szám alatt kelt leirata a sárosmegyei népnevelési egylet alapszabály tervezetének némi módosítása tárgyában.

A megyei főjegyző mint alispáni helyettes f. évi márczius hó 6-án 2322. sz. a kelt előterjesztés az 1873. évi cholera-járvány alkalmából alakult „cholera özevgyek és árvák” alapjának végszámadását.

A megyei alispán s az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleménye előterjesztései a zeneengedélyi díjak hováfordításáról szóló megyei szabályrendelet módosítása tárgyában.

A nmltgu magy. kir. belügyminiszterium m. évi december 26-án 58967. sz. a kelt leirata, melyben az Eperjesen felállítandó felebbezési bíróság ügyében hozott megyebizottsági határozatára s felterjesztésére válaszol.

Bártfa sz. kir. város képviselőtestületének előterjesztése a bártfai fürdőben, tervezett építkezések jóváhagyása iránt s a kir. építészeti hivatal véleményes jelentése ugyanezen ügyben.

Az áll. választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának előterjesztése Bártfa sz. kir. város legeltetési szabályrendelete ügyében.

Szabolcsmegye közönsége pártolás végett közli a közig. rendszer megváltoztatása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát.

Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete kihirdetés végett előterjeszti Dr. Weisz Jakab Eperjesen megtelepedett gyakorlóorvos okmányát.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

(Köszönetnyilvánítás.) A városunkban most lefolyt emlékezetes ünnepélyek alkalmával a Széchenyi-kört kedves meglepetés érte. A tisztelt és szeretettel környezett nagy művésznő, Prielle Cornélia, társaságában körünkben időzött özv. K. Papp Miklósné urhölgy ó nagysága azzal kívánta megtisztelő figyelmét és érdeklődését tanúsítani a Széchenyi-kör iránt, mely kevés idő alatt oly szép és nagymérvű tevékenységet fejtett ki, és az országban is ismertté tette nevét, hogy Kolozsvártól könyvtára több értékes művét, számszerint tizenhetet huszonkét kötetben, köztük boldogult férje a jeles író, legtöbb munkáját, melyek közt néhány igen érdekes történelmi tárgyú is foglal helyet, minő például B. Wesselényi Miklós hűtlenségi bűnpere, gr. Széchenyi István „Blick”-je, Bem-emléklap a Bem-szobor leleplezési ünnepére Marosvásárhelytől, sziveskedett meghoztatni s azokat az egyesület könyvtárának ajándékozni. Amily meglepő a gyöngéd figyelem e nyilvánulása ránk nézve a körünkben időzött vendég urnó részéről, époly meleg és hálás elismeréssel és köszönettel

Folytatás a mellékleten.

„Ó most borúl el fényes istenasszony! — Elborúl a Történelem fejedelmi udvarának arca, néma bü ül a közönség homlokára, mert feltűn (5-ik kép) a verpad Eperjes főterén s Caraffa (Filla Libor) gyűlölt alakja s a szegény áldozatok, kik a marialis bakó sujtására, munkájára várnak (Mösz Gyula, Pauks Ervin stb.). — „Im — volt — nincs“. — „Es ne legyen többé“. — „Új nap fényre reánk annyi veszélyek után“. Megjelen az újkor képe, — napjaink fő beszéd tárgya az új színház s képe láttára a Történelem fejedelmi udvara elé idézett eperjesi polgárok a magyar polgár festői alakja (Schönfeld Hugó ur), a tót polgár, jellemző szláv népviseletben (Pap József ur) és a német polgár (Turczér Árpád ur) szent fogadást tesznek s hő szívvél óhajtkák és ígérnek:

„Viszály ne érje ezt a szent kötést,
Ha egy hazánk van — legyen egy szívünk!“

A költő meghozza a „Prolog“ írója üdvözlését, a ki üdvözlését e dalban küldi át:

„Élj és virulj, vészlatta városom
A Tarca mentén s ősi címered
Fényét e ház növelje új babérral!“

Megszólal a Hymnus. Történelem megáldja a várost. A költő a polgárok összetett kezeire teszi kezét! — Áldás!

A „Prolog“ előadása rendkívül fényesen sikerült s valóban nem találunk szavakat őszinte, forró köszönetünk ecsetelésére, melyet érzünk s melylyel tartozunk a Történelem nagy szerepét oly kitűnően színező és jellemző Semsey-Kösch Cornélia urhölgynek, az Eperjes városát fényesen képviselő Krajzell Aranka urhölgynek, a ki nehéz szerepét teljes sikerrel adta, a nagy szerepben oly otthonosan mozgó és daliás alakjával, fényes ekesszólásával valóban szép színpadi alakot mutató dr. Berzeviczy Albert urnak, a Múltat, Szerencsét jelképező Mösz Irén és Berzeviczy-Kuzmik Zsófia urhölgyeknek, de a többieknek is mindnek nemes áldozatkészségükért, önfeláldozó buzgóságukért s azon valóban feledhetlen élvezetért, melyet a közönségnek, s ama hervadhatlan dicsősorozatért, melyet ezen kitűnően sikerült előadással Eperjes városának szereztek. — És itt méltó, hogy elismerésüket, forró köszönetüket és hálaikat még különösen is nyilvánítsuk a müncheni újabb festész-iskola tehetséges tagjának Szinyey Pál urnak, a ki a képeket rendezte, a fáradhatlan jeles főrendezőnek dr. Berzeviczy Albert urnak, kinek a fényes siker eléréseben oroszlan-része volt és hű társának Szabó Ede urnak. Mindazoknak, kik csak némi részben is e nagy napok hősei valának.

A „Prolog“ után színe került: „Két év múltán“ című 1 felvonásos eredeti vígjáték (Irtá Almássy Tihamér) két szerepe Roxane (Sz.-Prielle Cornélia urhölgy) és Ervin (Berzeviczy Albert ur kezében) valóban a legjobb kezekben volt. A főbbet hazánk legnagyobb élő színésznőjének avatott, művészi előadása, a másodikát Berzeviczy Albert ur helyes felfogáson alapuló alakítása, a legkitűnőbb műkedvelőnek is dicséretére való hű színezése tette valóban feledhetlenné. — Berzeviczy Albert ur ért a szerep lélektani feldolgozásához s alkalmas organumával képes minden érzelmet híven visszatükröztetni.

A befejezéstől előadott: „Egy szellemdús hölgy“ című 1 felvonásos eredeti vígjáték (Irtá Berczik Árpád) című szerepében ismét Sz.-Prielle Cornéliának megállapodott, remek művészetét csodálhattuk. — És mi ezen igazán elbájos színpadi jelenség játékaról emlékezve, igazat adunk egyik legújabb bírájának, a ki (1881.) azt mondja: „Elvek szerint osztályozni, általánosítani az ő alakjait fölülte nehéz, pedig csupa szellem egy-egy alkotása. De a szellem annyira áthatotta az egyes mozzanatokot, hogy ezeket mind le kellene írni, ha róla írni akarunk. Ez pedig nem könnyű munka. . . . Leírni, játékát papírra lopni sem könnyű. Tessék szerepeit egészen leírni! Ez persze szintén lehetetlen. Olyan az ő művésze, mint a drága kelme, melynek színe nem ríktó s nem érdekli a köznapit ízlés szemét, de a melynek combinált színezetét, finom szövését a műértő annál nagyobb gyönyörűséggel bámulja“. — Szóval őt — játékában leírni nem, — csak csodálni lehet!

De a Bella szerepe is jó kézben volt, Faggyas Piroksa urhölgy kezében. — Az egyszerű, jó lelkű, házias, őszinte és csakis a szeretet-boldogsága után vágyó magyar nőt Faggyas Piroksa urhölgy tökéletes híven, találó színezéssel állította elénk, szép kiejtésében az egyszerű magyar szó különös nyomatékot nyert. — Jó Imre ur a mozgékony Jenő alakításában főleg a humoros oldalt emelte ki; könnyedén mozgott, belélelte magát szerepébe s Jenő jellemét, helyes lélektani alapon tüntette fel!

Mennyi élvezet! mennyi öröm! És mind e gyönyört, mind e varázst a közönség két estén át élvezhette, — kedves egymásutánban. S a második est sikere — mit sem engedett az első estnek, bár az a legteljesebb mértékben kielégítette a közönség várakozását és fokozott igényeit. Legfeljebb annyiban különbözött az első est a másodiktól, hogy a „Prolog“-ban a Történelem mozdulataiban még több kecs, a Költő lelkesülésében még több hűv, a Történelem fejedelmi ud-

varának egyes alakjaiban még több élet volt szemlélhető. A két vígjáték előadása — teljesen megfelelő, szabatos volt, mint első este.

Harmadik este, azaz márczius 28-án Moser G. 4 felvonásos vígjátéka: „Az ibolyafaló“ került színre, — a című szerepben (Berndt Victor) Kyss Géza urral. Kyss G. ur teljesen átértette, átdolgozta szerepét s mint kész művet hozta azt elő. Játéka biztos, mozdulatai jellemzők, — egyes cselekvényei hatásosak valának. Főleg jól sikerült azon jelenete, melyben Golevszky párbajra hívta ki. — A második főalak (Wildenheim Zsófia özvegy) Sz.-Prielle Cornélia urhölgy volt. Elég e nevet említenünk, hogy e szerep művészi előadása iránt senkinek se legyen kételye. Meglepo bravourral adta szerepét (Waleszka) Kuzmik Margit urhölgy, oly otthonias volt a színpadon, — oly biztosan mozgott, oly találóan színezett, — hogy játékát teljes nyugodtsággal lehet valóban sikerültnek mondanunk. — Nem csekélyebb elismerést érdemel (Berndtné) Kuzmik Eugenia urhölgy játéka is, hiszen oly természetességgel, oly egyszerű keresetlen ízléssel személyesítette a jó nént, hogy szinte örömmünk telt bele. — A rövidlátó Feldt Reinhardt, Horváth Ödön urban a finomabb részletek ecsetelésére is képes képviselőt nyert. Játékában éppen a hűség, a szerep természetének helyes felfogásán alapuló találó alakítás volt az, a mi hatott. — Rembach ezredes szerepében dr. Schmidt Gyula ur igen jól kiemelte a jellemzést, a sajátost. Külső megjelenésében tökéletes ezredes volt. Maszkirozása oly egyszerű és mégis oly ügyes volt, hogy — első pillanatra sokan nem ismertek a tábornok öregecske alakjában, a még hála Istennek friss fiatal urra. — A többi szerep is bár kevésbé fontos, kicsiny szerep volt, jó kezében volt: Hruska-Kollár Irma urhölgy (Relingné), Roskoványi Miklós ur (Golevszky), Haupt Géza ur (Schlegel), Teőröss József ur, Hoitsy László ur, Kyss Berti, Szeredinszky Sándor és Fuhrmann István ur kezeiben. Berthóty Vilma urhölgy (Mina) pedig a komornának teljesen sikerült alakításával, Szepesházy Imre ur (Péter huszártiszt) szolgálja a közhasznár eredeti magyaros jelme pompásan találó színezésével s végül Jóób Imre ur az örmeester humoros alakjának találó kidomborításával nem csekély mértékben járultak az est sikerének biztosításához. A közönség arczán a teljes meglegedés érzelmé tükröződött vissza.

Az előadás után előlépett dr. Glück Lipót ur és rövid velős elismerő szavak kíséretében egy ezüst koszorút nyújtott át az ünneplést, legnagyobb élő magyar színésznek Sz.-Prielle Cornéliának Eperjes városa közönségének — nevében, az összes jelenlevő nagy közönség szünni nem akaró „Eljen“ kiáltásai között. — De a szeretet, az elismerés nyilvánítása, a művésznőt méltán megillető tapsvihár is elcsendesült, mert a művész szólni kívánt. Még rövidebben, mint megszólítója — de ugyancsak velősen felelt. Meghatott volt — és meghatott s örömet gyújtott a közönség szívében, — azon ígéréssel, — hogy máskor is eljön. — Szünni nem akaró tetszés és örömyilvánulás volt szavaira a felelet.

A színlapon s a plakátokon ugyan az állott, hogy 11 órakor veszi kezdetét a harmadik előadás végetével tervezett táncvígalmat; — azonban a közönség, a mely legnagyobb részt már bálialis mezben jött a színházba is, tódult a tánczterembe, hogy a Thália által nyújtott ezen feledhetlen élvezeteket még a Terssichore által nyújtott örömmel is fokozza. S a nagy tolongásban ugyan fött a szegény pénztárnok feje. A nagy terem gyorsan megtelt fényes öltözékű bális közönséggel s mire a 11 órát ütötte, akkor már járta lelkesen a táncz, — a jellemzetes magyar táncz — a csárdás. A szép párok tarka-festői csoportja ugy lekötötte egyik barátunk szemét, hogy sehogy sem tudta megszámolni, hogy voltaképpen hány pár tánczol s így mivel a közönséget az is érdekelti szokta, (teljes biztos számot akarván mondani) magunknak kellett a négyest lejtő párokat számba venni — és megtudni, hogy 60 pár tánczolt. Szépeink teljes számban képviselve voltak ott s valóban felkiálthattunk Goethe „Sänger“-jével:

„Welch' reicher Himmel! Stern bei Stern!
Wer kennet ihre Namen?“

Igazán longum esset enarrare, ha mind megakarnók nevezni azon bájos hölgyeket, a kik méltán a szépek koszorújához számíttanak.

A végtelenül kedélyes multság kivilágos kivraddig tartott, s méltó befejezését képezte a nagy napok, nagy sorának.

Nagy napok! Nagy napok!

Emlékezet! te őrizd meg híven képüket!

H. J.

Az 1881-ik évi április hó 4-én tartandó rendes évnegyedi megye-bizottsági közgyűlés tárgysorozatának érdekesebb pontjai a következők:

Az alsó-tarcai járás üresedésben lévő orvosi állomásnak választás utján betöltése a beérkezett pályázati folyamodványok s a m. egészségügyi bizottság véleménye alapján.

A m. igazoló választmány f. é. február hó 23-án 8. sz. a. kelt jelentése a szvidniki, tarnói és fricsi kerületekben megejtett bizottsági-tag választások felől.

A m. főjegyző mint alispáni helyettes folyó évi február 21-én 2366. sz. a. kelt előterjesztése a loávató bizottságok megalakítása tárgyában.

A megyei közigazgatási bizottság folyó évi január 12-én 913. és 914. sz. a. kelt előterjesztése az erdőügyi albizottság egy tagjának megválasztása ügyében.

Intézkedés a történelmi társulat elfogadásának előkészítése végett kiküldött választmány elnöklete dolgában.

A m. alispán rendszeres évi jelentése az 1880. évi közigazgatás állapotairól.

A nmltgu m. kir. belügyminiszterium folyó évi január 8. 847. sz. a. kelt leirata a sirokai járás szolgabírói hivatalánál szaporíttatni kért személyzete ügyében.

A megyei közigazgatási bizottság folyó évi február hó 9-én 203. sz. a. kelt előterjesztése a megyei árvaszék kezelő-személyzetének szaporítása tárgyában.

Az állandó választmány pénzügyi szakosztálya jegyzőkönyv mellett előterjeszti Sáros megye házi pénztárának 1880. évi számadásait.

A megyei közigazgatási bizottság folyó évi márczius hó 9-én 306. sz. a. kelt határozatával előterjeszti a megyei uthalózatra s az utak kezelésére vonatkozó tervezetét.

A nmltgu magyar kir. belügyminiszterium folyó évi február hó 28-án 45,939. sz. a. kelt rendelete a kihágási törvény életbelépte folytán ujjolag megerősítettetni kért megyei és városi szabályrendeletek tárgyában s az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleménye ugyanezen ügyben.

A nmltgu magyar kir. belügyminiszterium folyó évi február hó 28-án 59,822. sz. a. kelt leirata az okszerű lötenyésztes védelme érdekében alkotott megyei szabályrendelet tárgyában s az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleménye ugyanezen tárgyban.

A m. főjegyző mint alispáni helyettes f. hó 6-án 2941. sz. a. kelt előterjesztése, melyben Soósujfalu község faeladási ügyében tett intézkedését jóváhagyatni kéri.

A nmltgu magyar kir. belügyminiszterium folyó évi február hó 15-én 6919. szám alatt kelt leirata a sáros megyei népnevelési egyesület alapszabály tervezetének némi módosítása tárgyában.

A megyei főjegyző mint alispáni helyettes f. évi márczius hó 6-án 2322. sz. a. előterjeszti az 1873. évi cholera-járvány alkalmából alakult „cholera özvegyek és árvák“ alapjának végszámadását.

A megyei alispán s az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleményes előterjesztései a zeneengedélyi díjak hováfordításáról szóló megyei szabályrendelet módosítása tárgyában.

A nmltgu magy. kir. belügyminiszterium m. évi december 26-án 58967. sz. a. kelt leirata, melyben az Eperjesen felállítandó felebbezési bíróság ügyében hozott megyebizottsági határozatára s felterjesztésére válaszol.

Bártfa sz. kir. város képviselőtestületének előterjesztése a bártfai fürdőben, tervezett építkezések jóváhagyása iránt s a kir. építészeti hivatal véleményes jelentése ugyanezen ügyben.

Az áll. választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának előterjesztése Bártfa sz. kir. város legeltetési szabályrendelete ügyében.

Szabolcs megye közönsége pártolás végett közli a közig. rendszer megváltoztatása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát.

Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete kihirdetés végett előterjeszti Dr. Weisz Jakab Eperjesen megtelepedett gyakorlóorvos okmányát.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

(Köszönetnyilvánítás.) A városunkban most lefolyt emlékeztető ünnepélyek alkalmával a Széchenyi-kört kedves meglepetés érte. A tisztelt és szeretettel környezett nagy művész, Prielle Cornélia, társaságában körünkben időzött özv. K. Papp Miklósné urhölgy ő nagysága azzal kívánta megtisztelő figyelmét és érdeklődését tanusítani a Széchenyi-kör iránt, mely kevés idő alatt oly szép és nagymérvű tevékenységet fejtett ki, és az országban is ismertté tette nevét, hogy Kolozsvárról könyvtára több értékes művét, számszerint tizenhatet huszonkét kötetben, köztük boldogult férje a jeles író, legtöbb munkáját, melyek közt néhány igen érdekes történelmi tárgy is foglal helyet, minő például B. Wesselényi Miklós hűtlenségi bűnpere, gr. Széchenyi István „Blick“-je, Bem-emléklap a Bem-szobor leleplezési ünnepére Marosvásárhelytől, sziveskedett meghoztatni s azokat az egyesület könyvtárának ajándékozni. Amily meglepő a gyöngéd figyelem e nyilvánulása ránk nézve a körünkben időzött vendég urnő részéről, époly meleg és hálás elismeréssel és köszönettel

Folytatás a mellékleten.

f. 6. február hó
szvidni, tarnói
bizottsági-tag vá-

helyettes folyó
előterjesztése
a tárgyában.

ottság folyó évi
kelt előterjesz-
tagjának meg-

ulat elfogadásá-
tt választmány

vi jelentése az

iszterium folyó
rata a sirokai
porittatni kért

ottság folyó évi
előterjesztése a
enek szaporítása

zügyi szakosz-
szti Sáros megye
ásait.

ottság folyó évi
lt határozatával
s az utak keze-

gyminiszterium
939. sz. a. kelt
belépte folytán

és városi sza-
llandó választ-
ztályának véle-

gyminiszterium
822 sz. a. kelt
védelme érde-

endelet tárgya-
jog- és szer-
nye ugyanezen

helyettes f. hó
ztése, melyben
en tett intézke-

gyminiszterium
9. szám alatt
vevelési egyeslet
módosítása tár-

spáni helyettes
a. előterjeszti
almából alakult
ának végszám-

ó választmány
nak véleményes
ak hováfordítá-
let módosítása

miniszterium m.
a. kelt leirata,
felelősségi bi-
gi határozatára

előtestületének
tervezett épít-
épitészeti hi-
ügyben.

szelevezéstgyi
fa sz. kir. vá-
rében.

ártolás végett
tása tárgyában

előtestülete ki-
sz Jakab Eper-
okmányát.

-Kör.

osunkban most
almával a Szé-
e. A tisztelt és
znó, Prielle Cor-
dözött özv. K.

azzal kívánta
sét tanusítani a
ő alatt oly szép
tett ki, és az
hogy Kolozsvár-
vét, számszerint

öztük boldogult
át, melyek közt
yu is foglal he-
Miklós hütlen-
ván „Blick“-je,
plezési ünnepére
hozatni s azokat
dekozni. Amily
nyilvánulása ránk
g urnő részéről,
és köszönettel

en.

daß die Gelassenheit und Rede ihres Spiels die vollste Anerkennung verdient. Frau von Huska, Fr. Kelling hatte die sehr kleine Rolle mit dem Bekannten Anstande zur Geltung gebracht. Fr. Wilma Berthóti, das Stubenmädchen, war — jeder Zoll das neckische selbständige Stubenmädchen, ließ ihrer angeborenen Heiterkeit den Zügel frei, und spielte mit gefälliger Leichtigkeit, namentlich in den Scenen mit dem Husaren Peter, Herr Szepesházy, dessen Zuhausein auf der Bühne, dessen urwüchigen Bewegungen in dieser Rolle, dessen echt soldatisches Benehmen jedesfalls die Grenzen des Dilettantismus überschritten. Fr. Margit Kuzmik: Baleszta Rembach, übertraf sich selbst. Wir waren im vorigen Jahre gewöhnt das Fr. in ihrer liebenswürdigen Koivettät zu bewundern, uns an ihrer Lebhaftigkeit zu ergötzen; aber diesmal war ihr Humor, ihr ganzes Wesen, daß ich es sage, hinreichend. Sie verstand es mit ein paar Sprühen ihrer Electricität sogar das hiesige sehr reservirte Publicum zu schallendem Applaus zu bewegen. Kurz: margarita heißt Perle. Fr. C. Prielle spielte die Rolle der Fr. Wildenheim! Herr Dr. Schmidt: Oberst Rembach entsprach vollkommen den Anforderungen des Dichters, indem er in Stimme und Haltung treu den Diebern wenn auch hie und da polternden Militaire gab. Herr Seiza Kys, Beichensreffer, faßte seine Rolle nicht als einen gekennhaft leichtsinnigen Premier-Lieutenant auf, sondern wie er thatächlich ist, als einen gebildeten, charactervollen, wenn auch lebenslustigen Gentleman, den er auch vollständig repräsentirte. Gemessen in der Leidenschaft, nicht überprudelnd in den Gefühlscenen, spielte Herr Kys ungewungen und wahr, durchdacht, diese so schwere Rolle, die selbst einem gewiegten Schauspieler große Schwierigkeiten bietet, mit befriedigender Verbe. Herr Horváth als Feld hat sich wieder, wie schon oft als talentirter Dilettant bewährt, und spielte mit Feuer und Lust. Herr Soob, Wachmeister, war heute in seinem eigentlichen Elemente. Wir hatten schon oft Gelegenheit uns an der Komik seiner Darstellungen zu vergnügen, aber diesmal sahen wir ihn so recht in seinem Fahrwasser, wo er auch zu unserem Ergötzen tapfer herumruderte. Die übrigen Herren Mitspielenden trugen zum harmonischen Ganzen bei, und so war die Vorstellung eine gelungene!

Zum Schluß hielt Herr Dr. Glück an unsere hochgeehrte Gastin, Fr. Cornelia Prielle eine kurze Ansprache, worin er ihr den herzlichsten Dank für ihre gefällige Mitwirkung ausdrückte und hervorhob,

daß sie mit der Entwicklung der nationalen Schauspielkunst unserer Stadt eng verbunden sei; da sie vor Jahren schon hier gewirkt und jetzt wieder den neuen Tempel als erste Künstlerin unseres Landes eingeweiht hat. Er überreichte ihr als Zeichen der Anerkennung und Huldigung im Namen des gesammten Publicums einen silbernen Lorbeerkranz, den Herr Roskoványi ihr entgegenbrachte. Lauter Jubel durchhallte das Haus als sie bewegt in wenigen Worten ihren herzlichsten Dank ausdrückte. Ludwig R.

Vermischtes.

Unsere geehrten Quartals-Pränumeranten, deren Abonnement mit der vorigen Nummer abgelaufen ist, erjuchen wir höflichst ihre Pränumeration zu erneuern, damit die Zusendung des Blattes keine Unterbrechung erleide. Hochachtungsvoll die Administration.

Sz. Prielle Cornelia. Diese größte lebende Schauspielerin unseres Vaterlandes verließ am 30. d. M. unsere Stadt. Für ihre unendliche Gefälligkeit, mit der sie an den Vorstellungen Theil genommen hat, verehrte ihr die Stadt ein Honorar von 50 Stück Dukaten, außerdem daß alle ihre aus dem hiesigen Aufenthalte erwachsenen Ausgaben ebenfalls von der Stadt gedeckt wurden. Ein kleines Honorar für eine so große Künstlerin, doch wird er der freundlichen Empfängerin nicht allzu gering erscheinen, wenn sie die dankbare Gesinnung des Gebers betrachtet.

Aufforderung. Eine Konferenz von 15 Vertretern der Budapester Industrie- und Handels-Kachgenossenschaft hat einstimmig beschlossen, im Interesse der unverlegten Aufrechterhaltung einer national-ökonomisch höchst wichtigen Einrichtung in die Schranken zu treten und wendet sich an alle Fachgenossen um Unterstützung bei diesem Bemühen. Das Ziel dieser Bemühungen ist: das zur Schlichtung streitiger Angelegenheiten berufene Börsegericht auch fernerhin aufrecht zu erhalten. Wir empfehlen diese Aufforderung der Beachtung der Betreffenden.

Witterung. Die Witterung ist bei uns wirklich schon so aprilmäßig, daß beinahe jeden Augenblick ihre Laune wechselt. Man kann sich nicht wundern, daß unsere Sanitätsverhältnisse noch immer ungünstig sind und der Typhus noch herrscht.

Käse- und Butterverfälschung. In New-York und Chicago hat man eine neue Art der Käse- und Butterverfälschung erfunden und man wendet dieselbe schon fabrikmäßig an; in der ersten Stadt wird näm-

lich Käse, in der zweiten Butter aus Speck gemacht und man sagt, daß der Speck besonders zur Erzeugung einiger Arten von Käse ganz vorzüglich geeignet sei. Die Fälschung geschieht so vollkommen, daß man das Erzeugniß von wirklichem Käse und Butter nicht unterscheiden kann. G. E. M. F.

Offener Sprechsaal.

Für diese Rubrik ist die Redaction nicht verantwortlich.

Allen Freunden und Bekannten ein herzliches Lebewohl!

Ilka Ogay.

Fruchtpreise

vom 1. April 1831.

Ware	per 100 Kilogr.	fl.	10. —	10.50
Woggen	100	10.50	10.50	11.75
Weizen	100	7. —	8. —	8. —
Berke	100	5. —	5.75	5.75
Bafet	100	6.25	6.75	6.75
Wais	100	9.50	11. —	11. —
Erbfen	100	13. —	18. —	18. —
Linten	100	7.25	8.25	8.25
Rüben	100	2.50	—	—
Erbsen	100	—	—	—

A vasuti vonatok menet- és érkezési ideje. Eperjesen, m. évi október 15-től kezdve.

Eperjes—Oderberg.	
Eperjesről ind.	8 óra 01 p. reg. Oderbergbe érk. 4 óra 49 p. másn. reg.
Oderbergéről	5 „ 45 „ estv. Eperjesre „ 9 „ 56 „ „ „
Eperjes—Budapest.	
Eperjesről ind.	8 óra 01 p. reg. Budapestre érk. 7 óra 58 p. estv.
Budapestről	9 „ 08 „ estv. Eperjesre „ 7 „ 33 „ reg.
„	10 „ 50 „ „ Eperjesre „ 9 „ 56 „ „
„	7 „ 34 „ reg. „ 8 „ 22 „ estv
Eperjes—Tarnow.	
Eperjesről ind.	8 óra 22 p. estv. Tarnowra érk. 11 óra 40 p. délb.
Tarnowról	1 „ 45 „ délb. Eperjesre „ 7 „ 03 „ reg.
Eperjes—Ujhely.	
Eperjesről ind.	11 óra 29 p. délb. Ujhelybe érk. 7 óra 17 p. estv.
Ujhelyről	3 „ 24 „ éjjel. Eperjesre „ 9 „ 56 „ reg.
„	9 „ 06 „ reg. „ 3 „ 32 „ délb.
Eperjes—Kassa.	
Eperjesről ind.	4 óra 17 p. reggel. Kassára érk. 6 óra 29 perc.
„	9 „ 01 „ „ „ 9 „ 40 „
„	9 „ 08 „ estv. „ 10 „ 53 „
Kassáról	7 „ 56 „ reggel. Eperjesre „ 9 „ 56 „
„	5 „ 52 „ estv. „ 8 „ 22 „

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankgyűlet.

Felölös szerkesztő: Hörk József.

200 Stück Schafe
nimmt die Herrschaft
Alsó-Sebes
mit beginnendem Weidengang auf gesunde Höhenweide.
Näheres im
Hofrichteramt
baselbst.
68 1—3

Gartenwohnung
in der Stadt am Mühlbach gelegen, (Mühl-
gasse Nr. 31), bestehend aus 3 Zimmern, Küche,
Speis und Veranda, sammt dem Obstgarten,
ist zu vermieten. — Nähere Auskunft ertei-
len: die Eigenthümerin Florentine Antony, oder
Advokat Dr. Victor Mosánszky. (Beide wohnen
Hauptgasse Nr. 123. im I. St.) 67

Kiadó
szállások
május 1-től a **Benczúr** háznál:
az emeletben
egy nagyobb szállás;
földszint
**egy bolti helyiség; két rak-
tár, két istálló.**
70 a)

MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Van szerencsénk a t. ez. közönséggel és t. feleinkkel tudatni, hogy társulatunk

FŐÜGYNÖKSÉGÉT

Eperjes és vidékére

az

EPERJESI TAKARÉKPÉNZTÁRRÁ

ruháztuk.

A magyar-francia biztosító részvény-társaság
miskolczi vezérügynöksége.

Jaulusz. Nyíri.

66 1—3

Árlejtési hirdetmény.

A nmlgu m. kir. közmunka- és közlekedési ministeriumnak f. évi január hó 23-án 19633/1880. sz. a. kelt rendelete alapján a Girált-szvidniki út kiépítésének teljes befejezése céljából még szükséges kőalapzásokhoz, és az út bekavicsolásához a készleten kívül még szükségelendő kőanyagok termelése és kiszállítása, valamint a szükségelendő kavics felaprózása, ugyszintén az egész út mentében még helyenként szükségelendő földmunka és a kavicsnak az út kőalapzatára leendő beagyazása, s végre egynemely helyen már készletben levő kőnek az építéshez leendő szétfuvarozása — a f. évi április hó 6-án d. e. 10 órakor ezen alispáni hivatalnál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árlejtésen vállalat utján ki fog adatni.

Kikiáltási ár 59,695 frt 30 kr. készpénz, 25,728 kézi és 1077 ígás napszám, illetőleg a természetbeni közmunkának 6238 frtnyi vált-ságdija.

A fentebbi munkálatokra vonatkozó tervek, előmérlet, árelemzés, költségvetések, általános és részletes építési feltételek a rendes hivatalos órákban a sárosmegyei kir. építészeti hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen munkálatokat elvállalni szándékoznak, miszerint vagy fenti határideig zárt, a kikiáltási ár 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatokat alulírthoz adják be, vagy pedig fenti bánatpénzzel ellátottan a kizűzött szóbeli árlejtéssel jelenjenek meg.

Eperjes, 1881. márczius 21.

Péchy Zsigmond,
alispán.

Ehrlichen, strebsamen Hausirern,
welche kleine Städte und die Landbevölkerung besuchen,
wird ein lohnender
9250 62
Nebenverdienst
(Bedarfsartikel, welcher sich überall sehr leicht verkauft) ohne jegliches Geld und Risiko nachzuweisen. Man schreibe nur unter J. K. 555 an G. L. DAUBE & Co. in Frankfurt a. M.

425. sz.

57 3-3

Árverési hirdetés.

A mislyei kir. közalap. főtisztviség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az elősorolt következő

bérletek

az alább megjelölt időtől számítva hat egymás után következő évre nyilvános árverés utján bérbe fognak adatni, nevezetesen:

1. A szepesmegyei koltsói birtok 11^{737/1200} hold 1881. évi október 1-től kezdve 6 évre zárt ajánlat utján.

2. A szepesmegyei koltsói korcsma és italméresi jog.

3. A szepesmegyei arnóthfalvi korcsma és italméresi jog.

4. A szepesmegyei tamásfalvi korcsma és italméresi jog.

5. A sárosmegyei mochnyai korcsma és italméresi jog valamennyi 1881. október 1-től kezdve 6 évre zárt ajánlattal összekötött nyilvános árverés utján.

Az árverés a koltsói birtokra és koltsói korcsmára folyó évi május 2-án, — az arnóthfalvi, tamásfalvi és mochnyai korcsma és italméresi jogra folyó évi május 3-án fog délelőtti 10 órakor Mislyén a főtisztvis irodában megtartatni, mely napig és óráig a zárt ajánlatok szinte ott beadandók.

A zárt ajánlatoknak el kell látva lenni az ajánlott összeg 10%-jával mint óvadékkal és azon nyilatkozattal, hogy az ajánlattevő a föltételeket ismeri és azokat elfogadja.

A bérleti föltételek Mislyén a főtisztvis irodában és Mochnyán az erdészeti irodában bármikor megtekinthetők, a föltételektől eltérő ajánlat vagy utóajánlat el nem fogadtatik.

Oly bérlő, ki bérhátralékkal tartozik vagy perben áll az uradalommal, nem versenyezhet.

Alsó-Mislyén, 1881. márczius 10.

M. kir. közalap. főtisztviség.

Hausverkauf.

Das einstockige Haus Nr. 153 in der Ungargasse sammt einem **Hausgarten**, in gutem Zustand, ist stündlich aus freier Hand zu verkaufen.
Näheres im Geschäft bei

A. ESCHNER,

58 3-3

Hauptgasse Nr. 257.

A gráci országos kiállításon 1880-ban érdeméremmel kitüntetve.

TEMESVÁRI MÓR

czipő-gyár raktára
BUDAPESTEN,
király-utca 1. sz., b. Orczy-féle ház,
nagyban és kicsinyben.

- Nők számára:**
- Komod-czipők eberlastingból és bőrből 1 frt 80 kr.
 - Séta-czipők, divatos félzipők, finomak és diszesek 2 frt 20 kr.
 - Regatta-czipők csattokkal, finom eberlastingból vagy bőrből 2 frt 70 kr.
 - Regatta-czipők fénymázos orral, magas sarokkal legujabb szabás 2 frt 80 kr.
 - Regatta-czipők, ságréből vagy zergebőrből szegezett kettős talppal, magas sarokkal, legujabb szabás 2 frt 80 kr.
 - Eberlasting-czúgos topánok finomak, diszesek, fénymáz-orrall 2 frt 70 kr.
 - Eberlasting-topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fénymázos orral, rokokó sarokkal legujabb szabás 3 frt — kr.
 - Eberlasting czúgos topánok, szivalaku metszéssel, sima talppal rokokó sarokkal, elegans szabás 3 frt 20 kr.
 - Bőrczúgos topánok ságréből, szögelt talppal, magas kivágással, legfinomabb kiállítás 3 frt 20 kr.

- Urak számára:**
- Topánok erős ságréből, erős talppal 3 frt 80 kr.
 - Borjubőr topánok vikszosak, erős duplatalppal, a legjobb minőség 4 frt 20 kr.
 - Borjubőr topánok keztüzbőrből, a lehető legjobb minőség 4 frt 50 kr.
 - Regatta félzipő nyári idényre, legjobb ságréből, erős talppal 3 frt 60 kr.
 - Regatta félzipő fénymázos diszszel, legujabb szabás 4 frt — kr.
 - Csizmák erős vikszos v. ságrébőrből magas szár srófolttal 9 frt — kr.
 - Gyermekczipők ságréből vagy vikszos 2 frt 40 kr.
 - Leányczipők eberlasting és bőrből 1 frt 80 kr. — 2 frt 40 kr.
 - Gyermekczipők 60 kr. — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítettek. Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben kicseréltetik.

Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg. 49 4-7

G. L. DAUBE & Co.
Central-Annoncen-Expedition
der deutschen u. ausländischen Zeitungen
in WIEN,
sowie in allen übrigen grösseren Städten des In- und Auslandes,
übernehmen die Besorgung aller Art Anzeigen in sämtlichen Zeitungen, Fach-Zeitschriften, Kalender etc. etc. der Welt.
Prompte Beförderung. Billigste Bedienung.
Bei Aufträgen von Belang höchster Rabatt.
Zeitungs-Cataloge gratis und franco.

Lungen- und Magenleiden
geheilt.
Amtlicher Heilbericht
des f. k. Garnisonsspitals Nr. 23 zu Agrum über beobachtete Heilwirkung des Hoffschen Malzextrakt-Geinheitsbieres und der Hoffschen Malz-Chocolade. Beide Erzeugnisse erwiesen sich für Refrakteszenten, dann für an Katarrh und Reizungszuständen der Nahrung- und Verdauungsorgane Leidende als ausgezeichnete Stärkungsmittel und ist die Chocolade als heilbarer Ersatz für Kaffee, wo dieser, als zu reizend, nicht eingenommen werden, besonders zu empfehlen; sie war überdies den damit behafteten Kranken und Refrakteszenten ein sehr beliebtes Frühstück, was der Beobachtung gemäß bezeugt wird.
Agrum, am 28. November 1878.
Spitals-Chefarzt Dr. J. J. J. Oberstabsarzt Dr. Kaiser, Stabs- und Abtheilungs-Chefarzt.
Der Segen Gottes ruft auf Ihren Jogh. Hoffschen Heilnahrungsmitteln!
(Selbstausgesprochene Worte eines Genesenen.)
An den f. k. Hoflieferanten der meisten Souveräne Europas, Herrn **Joh. Hoff**, f. k. Rath, Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes mit der Krone, Ritter hoher preussischer und deutscher Orden. **Fabrik: Wien, Grabenhof 2, Fabriks-Niederlage: Stadt, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.**
Siehe auch habe ich das Vergnügen, Ihnen mitzutheilen, daß Ihr Hoffsches **Malzextraktbier** für den **Magen** und die **Lunge** unübertrefflich ist. Die **Chocolade** und **Brustbonbons** gehen seit Jahren in meiner Familie nicht aus; wir können nicht genug unterem Hausarzt danken, daß er uns ein solches Hausmittel wie Ihre Malzpräparate anrieth.
Der Segen Gottes ruft auf Ihren Heilnahrungsmitteln, wenn auch Herr Hoff von Kaffern und Königen genug Anerkennungen hat, so halte ich es doch für meine Pflicht, auch meine Anerkennung über die **ausserordentliche Heilkraft** im Interesse der Leidenden zu zeilen und bitte um Veröffentlichung. (Bitte um Zusendung von 50 Maltschen Malzbier, 15 Beutel Hoffsches Malzbonbons und 10 Pfd. Malz-Chocolade.)
Bresburg.
Warnung. Man fordere nur **echte Johann Hoffsche Malzfabrikate** mit der durch das f. k. Handelsgericht in Oesterreich und Ungarn eingetragenen **Edelsmarke** (Wappen des Erfinders). Dem unechten Erzeugnis Anderer fehlen die Heilkräfte und die richtige Bereitungsweise der Johann Hoffschen Malzfabrikate und können nach Auslage der Zerzte schädlich wirken. — (Die echten Johann Hoffschen Brust-Malzbonbons sind in blauen Papier.)
Depot: Jos. Makoviczki, Apotheker in Eperies. 19 3-4

Auswanderung!
Die Königl. Belgischen Postdampfer der „RED STAR LINE“ fahren jeden Samstag **DIRECT** von **ANTWERPEN** nach
NEW-YORK & PHILADELPHIA.
Ausgezeichnete Dampfer mit vorzüglicher Einrichtung für Passagiers aller Classen. Deutsche Bedienung und Arzt auf jedem Schiff. — Preise ermässigt.
Man wende sich an „B. von der Becke & Marsily“ in ANTWERPEN oder **G. KOZAK** in **KASCHAU.**
15 6

A Pain-Expeller
horgonnyal
nagyon jó háziser.
A ki e kitűnő szert csak egyszer, péld. köszvény, csúsz, tag-szakgatás, reumatikus fogfájás stb. ellen használta, szivesen ajánlja tovább. E körülmény nagyon jellemző a Pain-Expeller jószágára nézve, valamint csak is annak tulajdonítható, hogy e szer Magyarországon is minden reklám nélkül oly nagszerű elterjedésnek örvend.
Kapható 40 és 70 krajczáros üvegekben **Budapestben:** a főraktárnok Török J. urnál, **Eperjesen:** Schmidt K., **Bártfán:** Sokalszki József gyógyszerész uraknál és csaknem minden nagyobb város gyógyszerüzaraiban. 32 5-11

Bon einem
großen Fabrikshaus
in Rumburg 61 2-4
werden wegen **Liquidation** der Niederlage sämtliche Leinen-Waaren unter der **Schäpfung**
ausverkauft.
Der Verkauf findet nur noch kurze Zeit statt.
Für gute und reine Waare wird garantirt.
1 St. 30 Ell. echte Gehirgsleinwand fr. 7.80 jezt **4.75**
1 St. 30 Ell. schwere Glasleinwand fr. 7.20 jezt **4.40**
1 St. 30 Ell. echte idelische Leinwand fr. 8.75 jezt **5.60**
1 St. 30 Ell. funfviertel echte Geas-Leinwand fr. 11.50 jezt **7.26**
1 St. 30 Ell. Rumburger Leinwand fr. 10.40 jezt **6.75**
1 St. 30 Ell. funfviertel Scländer Leinwand fr. 12.25 jezt **8.50**
6 St. adhviertel breite Seintücher ohne Naht fr. 14. — jezt **9. —**
1 St. 50 Ell. Scländer Bebe, rein Leinen fr. 24. — jezt **14.75**
1 St. 30 Ell. feinen Atlas-Gradl fr. 10. — jezt **6.50**
1 St. 30 Ell. engl. Seiden-Gebirge fr. 9.25 jezt **5.25**
1 St. 50 Ell. Ziergeb. Bettzeug, edelartig fr. 17.65 jezt **10.50**
1 St. 30 Ell. weißer Schürd-Barchent fr. 9.75 jezt **6.10**
1 St. 36 Ell. echte Zambreas, rein Leinen fr. 14.50 jezt **8.75**
1 St. 30 Ell. gebl. Halbim. f. Kinderwaiche fr. 8.75 jezt **5.80**
1 St. 30 Ell. schwerer, gelber Mantel fr. 10.75 jezt **6.80**
1 halb Pfd. jdw. Frotte-Handtüch. jezt **2.75**
1 Nischgarntur, 2 Bett- und 1 Tischdecke fr. 14. — jezt **8.25**
1 Pfd. rein Leinen-Damast-Handtücher fr. 6.50 jezt **3.75**
1 Pfd. Damast-Servietten fr. 5.80 jezt **3. —**
1 Pfd. echte Scländer Tischentücher fr. 5. — jezt **2.50**
1 Pfd. echte Rumburg. Leinen-Tischentüch. fr. 5.90 jezt **3. —**
1 Pfd. Leinen-Gebirg. m. farb. Rand fr. 3. — jezt **1.60**
1 edelartiges Damast-Tischtüch fr. 2.25 jezt **— 90**
Adresse: An den Vertreter
MAX EHRENFREICH,
WIEN, Stadt, Rothgasse Nr. 11.
Provinz gegen Nachnahme prompt.

Berger's medicinische THEERSEIFE
Durch medic. Capacitäten empfohlen, wird in den meisten Staaten Europa's mit glänzendem Erfolge angewendet gegen
Haut-Ausschläge aller Art
insbesondere gegen chronische und Schuppenflechten, Krätze, Grind- und parasitäre Ausschläge, sowie gegen Kupfernase, Frostbeulen, Schweißfüsse, Kopf- und Bartschuppen. — **Berger's Theerseife** enthält 40 Percent **Holztheer** und unterscheidet sich wesentlich von allen übrigen Theerseifen des Handels. — Zur **Verhütung von Täuschungen** begehre man ausdrücklich **Berger's Theerseife** und achte auf die bekannte Schutzmarke.
Als **mildere Theerseife** zur Beseitigung aller
Unreinheiten des Teints
gegen Haut- und Kopfausschläge der Kinder, sowie als unübertreffliche cosmetische **Wasch- und Badeseife** für den **täglichen Bedarf** dient:
Berger's Glycerin-Theerseife
die 35 Percent Glycerin enthält und fein parfümirt ist.
Preis per Stück jeder Sorte 35 kr. sammt Broschüre.
Haupt-Versand: Apotheker **G. HELL** in Troppau.
Vorräthig in allen Apotheken der Monarchie. Haupt-Depots für: **Eperies** bei den Herren Apothekern **J. Isépy, J. Krivosz** und **K. Schmidt.** 10

fogadja azt egyesületünk mint a mélyen tisztelt urhölgy kiváló érdeklődésének maradandó, kedves zálogát. A könyvtárunk.

A „Széchenyi-kör“ zene- és képzőművészeti szakosztályának f. hó 9-én a kör helyiségében zeneestélyt rendez, melynek tárgysorozata annak idején e lapok útján, és a kör helyiségében szokott módon közhírré fog tétetni.

Az eperjesi önkéntes tűzoltóegyesület

1880. évi működéséről szóló jelentés, összeállítva s fölolvastva az egyesület jegyzője Vida Aladár által.

(Folyt. és vége)

Attérek most emberbaráti egyesületünk külső működésének ismertetésére, melyre bizonyára büszke lehet egyesületünk. Működő tagjainak száma, mint feljebb említém 45, melyhez hozzászámítva a 6 fizetett tűzoltót, a tűzoltó-csapat 51 főt mutat. Tekintve azon körülményt, hogy egyesületünk alakulásakor 80—90 működő tagot számlált, a fentebb említettem 51 főnyi létszám apadást mutat. Ez azon körülményben leli magyarázatát, hogy az utóbbi időben kivált a műveltebb elemek kezdenek visszavonulni s leköszönni az önkényes tagságról, kik pedig hivatva volna részint nemes példaadásuk, részint befolyásuk és szellemi fensőbbségük által a tűzoltó-csapat tekintélyét emelni, a fegyelmet s összetartást föntartani. S azért e helyen sem mulaszt-hatjuk el a kedvező alkalmat egyesületünk tagjaihoz azon kérelmet intézni, hogy részint önmaguk, részint más hivatottaknak működő tagokul való megnyerése által egyesületünknek érdekeit ez irányban is előmozdítani sziveskedjenek.

Az őrtanya jegyzőkönyve a lefolyt 1880. évben összesen 9 tűzesetről tanúskodik; ezek közül 2 földeltűz, 3 kéménytűz, 1 csűrégés, 1 faraktárégés, 2 szobátűz, mely utóbbi azonban keletkezésében elfojtatott. Mindezen tűzesetknél tűzoltóink a lehető legrövidebb idő alatt termettek a hely színén parancsnokaik vezetése alatt s dicsőretre méltó buzgalommal tették meg a szükséges oltási intézkedéseket. Tűzeseteink egyikénél azon szomorú csapás ért önfeláldozó szolgálatában 2 derék működő tagunkat, hogy a toló létráról lezuhanván, karját törte. Némi segélyezésük érdekében az „Első Magyar Biztosító Társulat“ e czélból alapítványánál teendő lépéseket az igazg. választmány.

A lefolyt 1880. évben 365 éjjeli őrség tartatott. Nyáron át pedig, midőn a parancsnokság észrevette, hogy az árokutczában kétszer gyújtogatási kísérlet történt, az önkényesek felváltva éjjeli őrséget rendeztek s a házirtókások utasítottak, hogy padlásaiknak kitarítására s elegendő vízmennyiség készentartása által könnyítsék meg a tűzoltóság feladatát. Így tehát, mi a szolgálatbeli pontosságot illeti, minden tekintetben meg lehetünk elégedve működő tagjaink ritka buzgalomával.

S mégis a lakosság részéről igen kevés elismerésre számíthatunk; közömbösség. — sőt itt-ott határozott ellenszenvvel találkozunk a házirtókásoknál, kik közül vajmi keveset találhatunk egyesületi tagjaink sorában; méltóztassanak végig nézni a tagok névsorán, a polgárok közül alig találunk elvéteve egyet-kettőt; a legnagyobb continenst szolgáltatják a hivatalnokok.

De azt hiszem, hogy a tűzoltó egyesületeknek talán mindenütt meg kellett viaskodniok a közönyösséggel; mindenütt, majdnem egyenkint kellett meggyőzni a közönséget ilyenmü egyesületek üdvös voltáról, szemtől szembe meg kellett mutatni az eredményt s így a jövőt megalapítani: azért remélünk, s meglehetünk győződve, hogy a mi közönségünk is látva s tapasztalva egyesületünk üdvös működését, buzdúlva a nemes odaadáson, melyet a működő tagoknál szemlélhet, azon meggyőződést fogja meríteni, hogy ezen egyesület szükséges s nélkülözhetlen s pártolni fogja tehetsége szerint. Hisz most is tapasztalhatja, hogy mióta egyesületünk megkezdé működését, kevesebb a tűzesetek száma; s mi ennek az oka? Bizonyára nem egyéb, mint derék tűzoltóink ébersége.

Nem felejtkeztem meg arról sem, hogy parancsnokságunk tagjai nem kimélnék sem időt, sem fáradságot, hogy a működő tagokat begyakorolhassak.

Az enyhébb hónapok ideje alatt hetenkint egyszer voltak gyakorlatok, melyeknél kiváló gondlón fordítva a feckendő-kezelés oktatására.

Tűzoltó-szerek dolgában még igen sok a tenni való; a meglevőket részint javítani, részint már itt-ott kiegészíteni, sőt újakkal is pótolni kellene; kivált pedig tömlőink oly elhasznált állapotban vannak, hogy javítás nélkül rövid idő múlva elpusztulnak, egyéb szerekből p. o. vízved-rekből is több kellene; azért tisztelettel arra kérnők a közgyűlést, hogy tűzoltó-szerek javítása és kiegészítése czéljából nagyobb összeget vegyen föl a költségelőirányzatba, annál is inkább, mert a mult 1880. évben e czimen felvett összeg pénz-tárunk szomorú helyzete folytán föl nem használ-tatott; már pedig a jó tűzoltó-szerek nélkül, a működés sem lehet eredménydus.

Szerény véleményem szerint azt gondolom, hogy hű képét adtam egyesületi életünknek, ha

azt még sem sikerült egy esetelnem, hogy a t. Közgyűlés minden egyes tagját kielégítse, úgy azt nem a jóakarát hiányának kérem tulajdonítani. Ama reményünknek adva kifejezést, hogy jótékony egyesületünk a kezdet fentebb vázolt nehézségeit legyőzven működését szélesebb alapokra fektetve e város polgárságát önfeláldozó szolgálatai által a jó ügynek mentő előbb megnyerje, a t. Közgyűlést tiszteletteljesen arra kérjük, hogy ezen jelentést tudomásul venni sziveskedjék.

J e g y z é k e

a r. kath. felső leánynevelde s kisdudóvó építésére följánlott kegyadományoknak.

(2-ik közlemény.)

Alólirott 100 frt, Sebes Ferencz káplán 50 frt, Telekessy János hitelmező káplán 3 régi ezüst tallér, Krieger József földbírtokos 50 frt, Spesz János 40 frt, Oravecz András 40 frt, az eperjesi vámbérlőtársulat 20 frt, özv. Szaloky Mária 20 frt, Kiszely Márton 15 frt, helybeli cipészársulat 10 frt, Reihér József 10 frt, Grieger József özvegye 6 frt, Hofer Lajos 1 frt, Jánossy József Sz.-Mihály 8 frt, Korányi Antal Kapi 4 frt, Csatóry Anna 10 frt, Urbán Antal 20 frt, Berthóty Lajos 20 frt.

Eddigi szállítványokban: Spesz János 25, Zborovszky János 31, Gallocsik Vilmos 28, Sitányi József 23, Libay József 10, Sterbinszky István 10, Hortulányi András 15, Lillia Bold. 14, Papczun András 13, Petruska András 12, Zboray József 12, Kolbay Ignác 10, Molitorisz Ferencz 8, Gyagyovszky András kertész 8, Demko János 7, Oravecz András 7, Bezsalovics István 7, Bodnár István 6, Sveda András 6 fuvar homok; Csatóry Anna 5 ezer téglá, Reizinger Vincze 4 ezer téglá szállítást eszközöltek. (Folytatjuk.)

Eperjes, 1881. márczius 31.

Plétyi Endre, apát-plébános.

Az országos nőpar kiállítás czélja, tendenciája.

Irtá Gelléri Mór, kiállítási titkár. (Az ügy iránt érdeklődők tájékoztására.)

Levél egy vidéki nőhöz.

(Folytatás.)

Mintha látnám önt most asszonyom, a ki tudatára kezd ébredni annak, hogy a kiállítás mégis csak több valamivel, mint a minek első pillanatra látszott. Szép fejét kis kezére hajtva, kezd gondolkozni, s az a redőcske, mely szép homlokán támad, egy apró felhőkét jelent, mely derengő lelkét elborítja. Egy kérdés tolu ajkaira, melyet nem mer kimondani...

Kitalálom e kérdést. Sokkal jobban ismerem az ön lelkületét, semhogy sokáig kétségben tudnék maradni tépelődései fölött. Azt akarja kérdeni: ha már ily nagyképu fontoskodással oly nagy jelentőséget tulajdonítunk e tárlatnak: mit állítanak ki önök, kik szívesen támogatnák azt, ha nem félnének, hogy az ut, melyre lépni akarnak, a tárgy, melyet készíteni tognak, csakugyan helyes és illető. Ne aggódjék asszonyom. Mi nem remek-darabokat akarunk bemutatni. Nem kell oly extravaganciákra gondolni, melyek által nagy hatást vélünk elérni, valójában pedig semmit sem érünk el. Láttam a szegedi kiállítás női kézimunka-osztályában egy kosarat, mely 50,000 darab papírtekeréből készült. Higye meg, asszonyom, roppant haszontalan munka volt. Láttam Fehérvárott a kiállítás alkalmával Petőfi bucsuját a szülei háztól. Nagy monstruozus kályhaellenző volt. Petőfi orra nagyobb volt, mint a cipője s mindenki, ki a kép mellett elvonult, szánalmas mosolylyal szemlélte a czéltévesztett fáradságot, melyet e képre készítője fordított. Régi magyar példabeszéd: A ki minék nem mestere, hóhéra az annak. A mi lefordítva annyit tesz: ne akarjunk olyasmivel tündökölni, a mihez nem értünk. Méltó a kiállításra minden közönséges tárgy, melynek gyakorlati értéke és rendeltetése van. Egy csinosan himzett kendő, jól készített csipke már a kiállításra való. Minden, amit a mindennapi életben használunk, a melynek készítése által valamit megtakarítottunk, legyen az bármily csekélység, ha benne csin nyilvánul, kiállításra méltó. Ruházati, szükségleti piperecikkek ép úgy, mint egy darab zöltes, melyet sajátkezüleg készített. Es ha régi kézimunkái között vannak jobb darabok, azokat is bátran kiállíthatja. Nem szükséges épen új darabokkal készülni. De ha már újat készít, vagy ismerősei közül valaki most fog hozzá munkájához, melegen ajánlom azon minták tekintébe-vételét, melyeket a végrehajtó bizottság kijelölt, s melyeknek listájával bármikor szolgál a kiállítási iroda. Ismétlem tehát röviden: ne az u. n. remekdarabokat készítsék. Minden közönséges munka megfelel a czéljának és odavaló, minden tulhajtott s ríktó darab készítője csalódásoknak teszi ki magát.

A kiállítási tér háromféle. A fali tér, melyre leginkább szőnyegek, terítők s efélék kerülnek. Ennek négyzetmétere egy forint. A falmelletti tér folyó asztalon 2 frt, a szabadon álló tér 4 forint négyzetméterenkint. Ez utóbbi tér igénybevételét

azoknak ajánlom, kik figyelemreméltóbb vagy oly cikkek készítenek, melyeket több oldalról kell megtekinteni és melyek ily tér követelése folytán a terem közepére olyképp helyeztetnek el, hogy azokat körül lehessen járni. A por iránt érzékenyebb cikkek számára lesznek üvegszekrények is. Ezekben egy méternyi hely hat forintba kerül. Az árak a kiállítás egész tartamára értendők.

Ha ezekben sikerült nekem e kiállítás czélját megmagyarázni s ön asszonyom lelkesedni képes a nőparkiállítás mellett, akkor kérem szerezzen minél több hivat és támogatót. Járja be ismerőseinek becses körét, ösztönözzön, buzdítson, a kiállítás érdekében, s magyarázza meg mindenkinek ékesen, hogy a kiállítás sikere a nők büszkesége lesz. És a kiállítás jóvedelme, a nők munkaépítésének előmozdítására az országos nőipar egyletre száll, mely ez eszmét felkarolta, e kiállítás kezdeményezte, annak lelket és testet ad, s mely a női munkaképesítés rendszeresítésének ma is egyik legbuzgóbb zászlóvivője. (Vége köv.)

Levelezés.

Zboró, márcz. 30.

T. szerkesztő ur!

Becsés lapjára 12-ik számú mellekletében egy közlemény jelent meg a Makoviczáról, mely azt mondja, hogy én gróf Hunyady javára a képviselő-jelöltségről leléptem.

Bárki közölte is önnel*) ezen állírt, nagyon görbét mondott, mert én senki javára le nem léptem, nem pedig, mert ekkoráig fel nem léptem. Az egész ügy következőlg áll: engem több barátaim felszólítottak, hogy én a jövő képviselő-választáskor választassam meg magam ker. képviselőnek s ők ügyemet erősen fogják támogatni, mire én őszintén oda nyilatkoztam, hogy ha megválasztanak, úgy hálásan elfogadom.

De miután ügyem sok mindenbe ütközik, én csak azt nyilvánítottam ki becsés lapjában, hogy fel nem léptem s szándékom sincs fellépni. — De nagyon távol van tőlem még csak azon gondolat is, hogy én ennek vagy annak a jelöltnek engedjek tét; nem vagyok én annyira elfogult, hogy azt vindicálnam magamnak, miszerint egy választó kerület jogával én rendelkezem, én azt hiszem, minden választónak, ki irni s olvasni tud, joga van ezen lépésre anélkül, hogy egyik a másiknak tét engedjen. (Toszt Károly.)

Különfélék.

Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése az előbbi számmal lejárt, tisztelettel felkérjük előfizetéseik szives megújítására, hogy a lap szétküldése fennakadás nélkül eszközölthessék. Tisztelettel A kiadóhivatal.

Színház. A színház meguyitási ünnepélyek rendezésének nagy gondját a „Széchenyi-Kör“ vállalta volt el. Reménylünk, hogy a város, tekintve a nagyszerű sikert, tehát azon ténny, hogy ezen nemes irányu, kitűnő, kör a legteljesebb mértékben megfelelt feladatának, a közönséggel tart s a „Széchenyi Kör“-nek méltó elismeréssel adóz. Méltó elismeréssel főleg az abból került rendezőknek.

Malitia. Mik a színház hibái? kérdé egy ismerősünk. Légvonatot van, magasak a karzatok, felelők! De még egy mond, — mert benne más nem pipázik, — ő pipál. (Arra az első esti a fűtő-helyiségből betóduló füstre czélt!) Ilyen hibák, melyeken oly könnyű segíteni, — nem is hibák. Malitia tehát azok híret terjesztgetni!

Kivándorlás. A kivándorlás már majdnem rendes rovattá lett a szomszéd megyék lapjaiban s ugy látszik, nekünk is folyton kell a kivándorlási hírekkel foglalkoznunk. Nem örömet teszszük, de midőn hallomásunk szerint csak a szomszéd falvakból körülbelül 50 személy készül újra utnak, más hazát keresni, fel kell említenünk az ilyen eseteket, hogy, ha lehet, az illetők környezetét reá bi juk, — hogy lebeszéljék őket, hiszen e haza még nem oly szegény, hogy el ne tartbassa fiait!

Mint a „Févidékből“ értesülünk, Hazsinszky Gusztáv ur a Kassán a kaszinó nagytermében Staudy Lajos által rendezett hangversenyen közre fog működni. Sok sikert kívánunk jeles művészetének.

Himlő. Budapesten, mint az „Ellenőr“ írja 30-áról, himlőjárvány ütött ki.

Felhívás. A budapesti polgári kereskedelmi testület nevében Strasser Alajos elnök és Aebly Adolf alelnök arra hívják fel minden elvtársait és kartársaikat, hogy a legközelebbi képviselő-választásokban mennél tömegesebben részt vegyenek és egyértelműleg oly férfiak körül sora-kozzanak, a kik fogékonysággal bírnak az ország közgazdasági érdekei iránt és a kereskedelem és ipar terén való hivatásszerű munkálkodásuk folytán amaz érdekek ápolására képesítve is vannak.

A rimamurányvölgyi vasmű egyesület márczius hó 21-én megtartott közgyűlésén számos részvényes volt jelen s az egyesület részvényeinek eladása csakugyan ténynyé vált. Eladtattak pedig a részvények darabonkint 5400 frt öszszértékben. (5200 frt részvényár, 200 frt ez idei osztalék.) A

*) Mi azon hírt egy közöltük, a mint azt nekünk lapunknak egy megbízható barátja beküldötte. Mala fides nála sem volt! Most tehát rendben van a dolog! Szerk.

Expeller
 Könnyű használni.
 pld. kőszvény, csúz, tag-ellen használta, szívesen jellemző a Pain-Expeller annak tulajdonítható, hogy e reklám nélkül oly üvegekben Budapesten: Josen: Schmidt K., Bárturaknál és csaknem mindenütt.
 32 5-11

Reich
 Nr. II.
 prompt.

Medicinische EIFE
 wird in den meisten Staaten verwendet gegen
 aller Art
 Flechten, Krätze, Grind, Kuppen, Prostaten, Bergr's Theerseife
 heidet sich wesentlich von Zur Verhütung von Bergr's Theerseife
 itigung aller
 es Teints
 sowie als unübertreffliche den täglichen Bedarf
 Theerseife
 fümirt ist.
 sammt Broschüre.
 HELL in Troppau.
 Haupt-Depots für: Spay, J. Krivosz und K.

den

g!
 DIRECT von

MA.
 lassen. Deutsche
 KOZÁK
 15 6

tösgyökere, nagyhirű magyar egyesület tehát megszünt lenni s a nagy vállalat ura a „Wiener Bankverein“ lett!

Saharai vasut. A francia senatus elfogadta közelebb a Senegal melletti vasutak építésére vonatkozó törvényjavaslatot. E vasutak egyike Dakartól St. Lousig, másika Medinétól Boufalabeig tervezetik. A tárgyalás folyamán egy senator annak szükségét bizonyította, hogy a francziának versenytársainál elebb kell a Nigert elérni. A tervezett vasutak igen gazdag tartományokat szelének át, melyekből első sorban is gyapotot hoznánk. Freycinet megjegyezte, hogy a medine-boufalabei vasut a Sudan belsejébe vezető utirány első tápállomása lenne. (V. és K. K.)

„Hadi Lapok“ czimel Marczányi György a magyar hadügy ápolására stb. minden csütörtökön megjelenő lapot indította.

„Műszaki hetilap“ czim alatt egy valóban házagpótló és életrevaló vállalatot indított meg Gonda Béla mérnök és műegyetemi m.-tanár, a „Gazdasági Mérnök“ szerkesztője. A lap célja az általános műszaki ismeretek terjesztése és fejlesztése, különös tekintettel hazai viszonyainkra. A „Műszaki hetilap“ megjelenik minden csütörtökön, díszes kiállításban, képekkel és részletrajzokkal gazdagon illusztrálva. Ajánljuk e díszes és tartalmas lapot a mérnökök, építészek, építőmesterek és vállalkozók szives figyelmébe és pártolásába.

„Magyar pénzügy“ czimel Kormos Alfréd pénzügyi és közgazdasági szaklapot indított meg.

A „Hymen“ 12-ik száma Komáromi Mariska szép kivitelű arcképét közli s azon felül: Költeményt: A szerelemről, Benedek Aladártól; elbeszélést: Mind halálig, Brankovics Györgytől. Híreket stb. Házassági apró hirdetéseket. Ajánljuk ezen érdekes lapot t. olvasóink figyelmébe.

Márczius 26-án a színház megnyitásának 1-ső estélyén, esetleg a nagyteremben egy értékesebb színházi látcső elveszett, a becsületes megtaláló kéri az Irinyi Csaba urnak kézbesíteni.

Szerkesztői üzenet.

T. Nagorsky Bódog urnak Chrzanów. Mihelyest annyi időnk lesz, hogy elolvashatjuk, elmondandjuk nézetünket róla, és szólhatunk a többitől is. Türelmet kérünk! Üdvözlünk!

A „Hymen“ t. szerkesztőségének. A 7-ik számot nem kaptuk. Kérjük.

Versorgung von Böglingen des Militär-Waisenhauses.

In Folge a. h. Entschliessung Sr. Majestät des Kaisers und Königs vom 8. Juli 1877 wurde im Jahre 1877 aus den Erträgen zweier Staatslotterien für gemeinsame und Militärzwecke ein Militär-Waisenhaus zu Fischau nächst Wr.-Neustadt errichtet. Dasselbe hat die Bestimmung, mittellose, verwaisene Söhne des gemeinsamen Heeres, der Kriegsmarine und der beiden Landwehren einen Ersatz für das Elternhaus zu bieten und dieselben für den Eintritt in eine Kadetenschule vorzubereiten.

Der Lehrplan des k. k. Militär-Waisenhauses entspricht dem einer 8 klassigen Bürgerschule und werden die Böglinge nach Vollendung des 14. Lebensjahres bei voller physischer Eignung für den Kriegsdienst, als Truppen-Gleiven in die Kadetenschulen eingereiht, um sich dem Soldatenberufe zu widmen.

Da jedoch Fälle vorkommen, daß einzelne Böglinge in der körperlichen Entwicklung zurückbleiben und die physische Eignung für den Kriegsdienst nicht annehmen lassen, so wurde in den organischen Bestimmungen für das Militär-Waisenhaus die Versorgung solcher Böglinge durch Zuführung derselben zu einem ihrer Neigung und ihren Fähigkeiten entsprechenden Gewerbe ins Auge gefaßt.

Diese Versorgung von Böglingen des Militär-Waisenhauses bei verschiedenen Lehrherren gegen Entrichtung des Lehrgeldes wurde bisher alljährlich in 3 bis 4 Fällen durchgeführt. — Nach den gemachten Erfahrungen entspricht aber diese Versorgung weder dem humanen Ziele der neugeschaffenen Anstalt, noch der den Böglingen erteilten Ausbildung. — Die Lehrlinge werden nämlich von den Lehrherren häufig zu den niedrigsten Diensten verwendet, ohne in der Profession unterrichtet zu werden, sie verrichten Handlanger- oder häusliche Dienste, zumest Kinderwartung u. dgl., werden oft den ganzen Tag hindurch beschäftigt, ohne das Gewerbe zu erlernen und ohne eine gewerbliche Fortbildungsschule besuchen zu können; hiebei vergessen sie nach und nach das in der Schule Erlernte und verkümmern an Geist und Körper. — Das angestrebte humane Ziel wird in vielen Fällen nicht erreicht; das vom Staate für die Erziehung dieser Militär-Waisen vorausgabte Kapital ist vergeudet, und die durch mehrere Jahre angewendete Sorgfalt und Mühe des Lehrkörpers des Militär-Waisenhauses trägt keine Früchte. — Das Reichskriegsministerium erachtet es aber als seine Pflicht, für die in seinen Schutz übernommenen Waisen der Angehörigen der k. k. Kriegsmacht auch über die Schule hinaus zu sorgen und aus denselben entweder pflichttreue Berufssoldaten oder brave Staatsbürger zu bilden. — Der Unterricht im Militär-Waisenhaus zu Fischau wird durch geprüfte Lehrer erteilt und es können die erzielten Resultate im Allgemeinen befriedigend, zum Theile sogar hervorragend gut genannt werden. — Da jedoch mit dem Austritte eines Böglinge aus der Militär-Erziehung

der Einfluß des gemeinsamen Reichskriegsministeriums aufhört, so wendet sich dasselbe an das kön. ung. Ministerium für Ackerbau, Industrie und Handel mit der Bitte, dieses möge das Bestreben, die zum Kriegsdienste nicht geeigneten Militärwaisen nach absolvirter Bürgerchule entsprechend zu verorten oder deren Fortbildung zu ermöglichen, durch gefällige Mitwirkung in einem Wirkungsbereiche unterstützen und das durch die Aufnahme der Militärwaisen in das Militärwaisenhaus begonnene gute Werk nach Thunlichkeit fördern. — Hierbei wurde ins Auge gefaßt, ob die Versorgung der für den Kriegsdienst nicht geeigneten 14-jährigen Böglinge des Militärwaisenhauses durch Verwendung derselben bei den Post- und Telegraphenämtern, dann durch Empfehlung der Handelskammern bei größeren soliden Kaufherren oder in Fabriketablissemens, endlich durch Aufnahme derselben in landwirtschaftliche Anstalten ermöglicht werden könnte, und deswegen empfiehlt der gemeinschaftliche Reichskriegsminister diese wohlgeleiteten Waisen auch der Protection und beziehungsweise der Aufmerksamkeit der Betreffenden. — Wir glauben, daß diejenigen, welche diese wohlgezogene Waisen aufnehmen, dabei nur gewinnen können und deswegen empfehlen wir sie warm der Berücksichtigung aller derjenigen, welche die Sache angeht.

Die Eröffnung des Eperieser Schauspielhauses.

Jeder Fortschritt ist ein errungener Sieg der Civilisation, hauptsächlich ein Fortschritt in der Kunst und Wissenschaft; weil dies die Grundpfeiler und Bedingungen des materiellen, wie des geistigen Wohles und Wohlstandes, des Glückes und der Vervollkommnung der menschlichen Gesellschaft sind. Es gibt keine politische Freiheit, es gibt keine Denk- und Handlungsfreiheit, wo Kunst und Wissenschaft nicht blühen. Es gibt keine geistige Entwicklung im allgemeinen, keine Empfängnis für die höhere Bestimmung des Menschen, nicht Einheit und Zusammenhalten, wo Kunst und Wissenschaft nicht gepflegt werden. Sie heben jeden Zwiespalt auf, vernichten Dummheit und Aberglauben, rufen Verbrüderung und Gegenseitigkeit hervor; ihr ideinbar unanfechtliches Walten, ist von unendlicher Wirkung. Sie sind die Quelle alles menschlichen Heils; sie der Boden, aus dem uns die Blumen des Lebens erprossen.

Auch wir feierten dieser Tage in unserer Stadt Eperies ein heiliges Fest des Fortschrittes bei der Eröffnung des neuen Schauspielhauses. Ein 3-mal herrliches Fest; weil der Tempel der Museen prächtig erbaut ist; weil die Bürger dieser Stadt mit treuer Opferwilligkeit in dieser bedrängten Zeit ihn erbauten; weil endlich seine Einweihung nicht durch gedungene Handlanger, sondern von den Söhnen und Töchtern dieser Stadt mit Liebe zur Kunst, mit Eifer und Hingebung geschah. Nur Jüngern, die wahrhaft der Kunst huldigen, die schon der Bildung höhere Stufe erreichten, kann es gelingen sich so würdig der Museen zu bezeugen; nur aufopfernden Seelen ist es eigen ohne jedes materielle Interesse, ausschließlich zur Förderung des Schönen und Guten, so viel Mühe und Anstrengung zu verwenden, so glänzend ein solches Fest zu feiern. Mit freudigen Herzen rief ihnen Jeder ein Lebehoch zu, ihnen, die ihn erbaut, denen, die ihn würdig eingeweiht haben.

Am 26. und 27. März versammelten sich in allen Räumen des schimmernd beleuchteten Schauspielhauses die Einwohner der Stadt Eperies, wie auch die Honoratioren des Comitates. Gehobener Stimmung strahlte jedes Antlitz, in freudiger Erregung des Kommen den harrend, heiter belebt im Anschauen der schönen Damen, die wie Edelsteine allüberall aus der Menge hervorleuchteten. Festlich waren sie geschmückt die Schönen unserer Stadt, und bestätigten glänzend, daß der Ruf ihrer Schönheit kein unerdienter sei; ergötzt weidete sich das Auge an dem herrlich lebenden Blumenbette. Nach vorangegangener Ouverture von einer Regimentscapelle executirt, ging der Vorhang in die Höhe, weihelvolle Aufmerksamkeit fesselte das ganze Publicum. Es war aber auch ein überraschender Anblick. Auf erhabenen Thron im Prunksaale der Götter, links von den Zuschauern sah die Weltgeschichte: Frau Cornelia von Semsey, in griechisch faltenreichem Kleide von grünem Sammtmantel wallend umhüllt, das königliche Haupt mit einem Diadem geschmückt, eine Rolle in der Hand, mit einer Würde und Majestät, wie es von der bekannten Darstellungsfähigkeit dieser Dame nicht anders zu erwarten war. Sie umstand im Kreise auf 3 Stufen: Die Vergangenheit: Frä. Irene Wöb, ebenfalls im langwallendem schwarzen Gewande, mit dem Schwerte in der Hand, vom schwarzen Schleier völlig überdeckt, jenen erhabenen Ernst im jugendlichen Gesichte, der mit Würde das Unwiederbringliche betrauert.

Dann sah auf der 2-ten Stufe die Gerechtigkeit: Frä. Gisella Friedmann, in faltig weißem Kleid, von gelbem Mantel umhüllt, in jugendlicher Schöne durch das lang aufgelöste Haar reizend geschmückt, mit der Waage in der Rechten, gelehnt auf das, auf der letzten Stufe sitzende Recht: Herrn Haupt einem Jünglinge in griechischer Tunica mit bloßem Schwerte, der zu ihren Füßen den Worten der Weltgeschichte lauschte. Neben ihm ganz im Vordergrund, stand das Unglück: Frau von Huska, in grauen Hüllen, eine hohe Gestalt, ihre edlen Züge zur Härte zwingend, ein echtes Bild des unerschrockenen wenn auch bösen Willens. Zur linken Seite am Throne stand oben das Glück: Frau Sofie von Berzeviczy, jenen rosig schimmernden Engel leibhaftig darstellend, von dessen Antlitz Sanftmuth

und Zufriedenheit leuchtet, dessen Lächeln den Leberfrühling erweckt. Ihr zur Seite eine Stufe niedriger stand der Ruhm: Frä. Eugenie Kuzmit, eine hohe glänzende Gestalt, mit fliegender rother Hülle, gekrönt, mit feuerstrahlenden Blick und stolzem Selbstbewußtsein, wie er selbst, gelehnt an die Fama: (der Ruf) Herr Sof. Schüge einen beflügelten Jüngling, dem zu Füßen auf der letzten Stufe das Geleß: Herr Kálmán Krajzell, ein ehrbarer, hoher alter Mann mit einem Folioband in Händen saß, die Macht des Geleßes durch seine imponirende Gestalt darstellend. Diese umgaben die Jahrhunderte. Nach 3-maligen Fanfaren-Geschmetter trat der Dichter. Herr Dr. Albert v. Berzeviczy huldigend vor den Thron der Weltgeschichte und sprach in gediegener Weise die schönen Verse des Prologes von Dr. Várady Antal. Laut und eindringend war seine Stimme, wie Perlen fielen sie abgerundet und schmeichelnd in das Ohr der begeisterten Zuhörerschaft. Willkommen hieß ihn die Weltgeschichte und gerne lauschte ihr ganzer Hof den sanften Tönen ihrer Rede, so wie er sich demüthig beugte, wenn sie zornrerregt und fluchend die mächtige Stimme erhob. Auf ihrem Befehl trat dann die Stadt Eperies: Frä. Aranka Krajzell, begleitet von den verschiedenen in der Stadt wohnenden Nationalitäten ein. Den jugendlich kräftigen Leib umhüllte ein goldener Panzer, das Haupt, das blonde wallende Haar bedeckte ein goldner Helm, von den Schultern hing ein faltenreicher blauer Mantel, der linke Arm hielt ein Schild mit dem Wappen der Stadt; eine imposante Erscheinung! Mit zum Herzen dringender Stimme erzählte sie die Gründung der Stadt, ihre Freuden und Leiden. Jede der Begebenheiten illustrierten lebende Bilder, von Herrn Paul von Szinyey arrangirt, und mit Verständniß und Präcision von den Herren Dilettanten so glänzend aufgeführt, daß sie vom gesammten Publicum mit wahren Enthusiasmus aufgenommen wurden. Die Bilder wurden von entsprechender Musik begleitet. Zum Schluß segneten die Geschichte und ihr Hof die Stadt, der Dichter sprach einige Worte an das Publicum und die ungarische Hymne schloß den Prolog.

Sagen wir hier Dank, unsern innigen Dank den beiden Herren Leitern dieser Vorstellung, Herrn Ede von Szabó und Herrn Dr. Albert v. Berzeviczy, deren unaussprechlichem Bemühen allein es gelang, diesen beinahe aus 80 Dilettanten bestehenden Apparat zu gründen, seit Wochen zusammenzuhalten, einzuüben, ein so vollkommenes Ganzes in jeder Beziehung zum Ergrößen des Publicums zu schaffen. An dieser Stelle müssen wir auch das erfolgreiche Wirken des Székényi-Körs in den Vordergrund treten lassen. Seiner mit Energie und gutem Willen durchgeführten Intentionen allein war es möglich, Kräfte für dieses Fest heranzubilden, so Viele für die erhabene Kunst zu begeistern, den Museen, dem weltbeglückenden Fortschritt einen bedeutenden Anhang hier zu schaffen.

„Dem Verdienste keine Kronen!“

Auf den Prolog folgten die zwei 1-actigen Lustspiele „Két év múltán“ und „A szelleműs hölgy“. — Es hieß Eulen nach Athen tragen, wollten wir uns meritorisch über das Spiel der Frau Sz. Prielle Cornelia aussprechen, die als erste Künstlerin des Pester National-Theaters anerkannt ist. Als wirkliche Patriotin, aus Liebe zur Kunst, und als Ehrenmitglied des Székényi-Körs kam sie hierher, um das hohe Fest zu verschönern, ihm die volle Weihe zu geben. Mit offenen Armen und freudigem Herzen ward sie von Jedem empfangen, als ob sie zu uns gehörte, als wäre sie ein Theil von uns, als wäre ihr Ruhm, ihre Kunst auch unser Eigenthum. So manifestirte sich unsere Liebe zu ihr. Auch nicht durch Dankesworte wollen wir unsere Gefühle profaniren, wir rufen ihr bloß aus vollem Herzen zu: Hoch! Hoch! dreimal Hoch der ewig jungen Künstlerin! Herr Dr. Albert von Berzeviczy im ersten, und Frä. Proszta József und Herr Doob im 2-ten Acte bemühten sich würdig an der Seite der großen Künstlerin mitzuwirken, und es gelang ihnen die beiden Einacter zur vollkommenen Geltung vor dem Publicum zu bringen, zur Zufriedenheit der Frau Prielle zu spielen.

Am 28-ten wurde wieder unter Mitwirkung der großen Schauspielerin „Az ibolyakaló“ gegeben. Wieder war das Haus in allen Räumen gefüllt; wieder war die Vorstellung eine gelungene. Bekanntlich erfordert dieses in französischer Manier geschriebene Conversations-Lustspiel, ohne jeden inhaltreichen Wortwurf, oder geistreich spannenden Dialog, ohne pikanten Situationen oder Verwicklungen nur die Routine sehr gewiegter Darsteller um durchzuführen und nicht als matte unerhebliche Mache zu erweisen. Nichtsdestoweniger erfreute sich die Aufführung durch unsere Dilettanten des besten Erfolges; Frau C. Prielle war mit ihrer Umgebung zufrieden und das Publicum amüsirte sich derart, daß es nicht einen Moment jenes prickelnde Gefühl verlor, welches sehr oft die Nerven bis zum Gähnen reizt. Keine scenische Störung ist vorgekommen, was das Verdienst der umfichtigen und der strengen Regie des Herrn Dr. Glück ist. Einstudirt waren die Rollen bis aufs Pünktchen über dem 3., und gespielt wurde als ob die Herrschaften schon wirklich zur Zunft gehörten. Kein Bangen, keine Schüchternheit in Gegenwart der großen Künstlerin war sichtbar; im Gegentheil, es schien, daß der Abganz ihrer Kunst auch das Dilettanthum belebte und beleuchtete, und als ob die Lebenswürdigkeit der hohen Collegen hinter den Coulissen allen Zwang verbannt hätte. Frä. Eugenie Kuzmit spielte die für ein Mädchen gewiß sehr schwierige Rolle der alten nachsichtigen Tante gegen den Neffen Weilschensprecher mit solcher aristokratischen Feinheit einer gebildeten Salondame,